DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ, Ink.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telefonas Canal 8010 — 8011
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis Amerikoje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, Inc.,
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010 — 8011
The most influential Lithuanian Daily in America. Established in 1909.

No. 263 | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Penktadienis, Lapkričio-November, 8 d., 1940 m. | Kaina 3c | VOL XIV

DIDYSIS ITALIJOS PUOLIMAS PRADĖTAS

TRUMPAI
P. T.

Lapkričio 3 dieną komunistų partijos vadas Browderis per radiją kalbėdamas apgailėjo, kad respublikonų ir demokratų partijų vadai Amerikos komunistus vadina Stalino agentais. Browderis to vardo neprisiėmė. Bet jis pažymėjo, kad Amerikos komunistai Staliną paseka. Nes, girdi, Stalinas Sovietų Rusijai atlikęs nepaprastai didelius darbus. Amerikos komunistai pasiryžę tokius staliniškus laimėjimus atlikti Amerikai.

Mes stebimės, kad mūsiškiai komunistai skleidžia melus apie savo "matušką" raudonąją Rusiją ir pavergtą Lietuvą. Tenka patirti, kad taip elgiasi ir Browderis ir visi kiti komunistų vadai. Browderio žodžiais, Stalino pastangomis Sovietų unijoje nuo 1929 metų pramoninė gamyba dešimteriopai padidinta ir žmonių gyvenimo standartas pakeltas net 500 nuošimčių. O per paskutinius 11 arba 12 metų nacionalinės pajamos padidėjusios net iki vieno tūkstančio nuošimčių.

Tas dar ne viskas. Browderis sako, kad Sovietų Unija įgijusi gilią patirtį ekonominiam pasitvarkyme. Tad jis Amerikai pataria pasimokyti iš Stalino didelių praktiškų nuveikimų, ypač ekonomikos reikalais. Bet Browderis abejoja, kad demokratų arba respublikonų partijų vadai galėtų to visko išmokti be komunistų pagalbos. Nes, esą, tik komunistai yra specialistai vykdyti naują santvarką. Ir tai dėl to, kad jie pildą gyventojų valią, kai respublikonai su demokratais tą valią neigią.

Tokias nesąmones apie Staliną ir sov. Rusiją skelbia komunistų vadas Browderis. Iš tikrųjų gi Sov. Rusija nepadariusi jokios pažangos nei pramonėje nei socialiniam gyvenime. Visur didelė atžanga, nepakenčiamas gyventojų skurdas. Žmonės apdriskę ir pusbasi, vos ne vos gali pramisti. Net raudonosios armijos kareiviai neturi žmoniškos aprangos. Pagaliau, Sov. Rusijoje palaikomas raudonasis teroras ir visuotina žmonių vergovė. Browderis apie šį baisų sov. Rusijos vaizdą negali nė lūpų praverti. Jo užduotis tik Staliną vertinti.

Po įvykusių prezidento rinkimų staiga pasmarkėjo sąjudis J. A. Valstybes įtraukti karan, pareiškia William Fulton Chicago Daily Tribune. Britų agentai ir šalininkai keliais frontais pakilo drąsiau veikti. Prokariniai vieningumo raliavimai rengiami New Yorke, Chicagoj ir kituose miestuose. Probritinė propaganda politinės kampanijos laikais buvo lyg apmirusi, nežinota, kas laimės rinkimuose. Šiandien propaganda atgaivinama. Jos priešakyje yra žymios probritinės figūros, artimos šalies administracijos širdžiai. Gyvi būsime, matysime, kas čia iškils iš to viso sąjudžio.

Norįs suteikti Prezidentui laisvę pertvarkyti kabinetą

Hull galįs pasilikti
Nežinia apie Perkins
Morgenthau liekasi

WASHINGTONAS, lapkričio 7 d. — Šiandie vidaus reikalų sekretorius Ickes įteikė savo rezignaciją Prezidentui Rooseveltui, kuria jis paliktų Vidaus reikalų departamentą, jei jo rezignacija būtų priimta.

Spaudos atstovų konferencijoj Ickes pareiškė džiaugiąsis Prezidento Roosevelto perrinkimu ir rezignuojąs tik tam kad norėdamas padaryti kabinete pakeitimų, Prezidentas turėtų laisvas rankas.

Ickes panašiai pasielgė ir 1936 metais, nes jis tikįs, jog "Prezidentui turi būti duota laisvė naujos administracijos pradžioje pertvarkyti ar daryti ką tik jis nori su savo oficialiąja šeimyna (kabinetu)".

HULL PASILIKS

Iš 1933 metų Prezidento kabineto narių šiuo metu bėra tik trys — Hull, Ickes ir Perkins.

Labai abejotina, kad Hull paliktų savo vietą valstybės departamente. Panašiose aplinkybėse yra Stimson ir Knox.

Sekretorius Morgenthau spaudos atstovams davė suprasti, jog jis tikisi pasilikti iždo sekretorium, kai jis pasisakė planuojąs prašyti sekanti Kongresą dar padidinti nacionalės skolos ribas.

SPĖLIOJIMAI APIE PERKINS

Taip pat manoma, jog savo vietoj pasiliks ir komercijos sekretorius Jones.

Daugiausia spėliojimų eina apie darbo sekretorę Perkins,

LONDONAS, lapkričio 7 d. — Užsienio reikalų posekretorius R. A. Butler pareiškė House of Commons posėdyj, jog Italijos lakūnams bombarduojant Londoną, Anglija turi "pasilaikyti pilną veiksnų laisvę prieš Romą".

ATŠVENTĖ REVOLIUCIJOS SUKAKTĮ

MASKVA, lapkričio 7 d. — Sovietų paroduojanti kariuomenė Maskvos Raudonojoj aikštėj atžymėjo bolševikų revoliucijos dvidešimt trečias metines. Apsaugos komisaras Timošenko ragino kariuomenę pareikšti "kodidžiausio budrumo ypač neramioj tarptautinėj padėtyj".

Kalbėdamas apie ramią Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Romunijos Besarabijos su šiaurinę Bukovina okupaciją Timošenko pareiškė, jog Stalino "taikos politika pasireiškė nepaprastais naujais laimėjimais".

(Pabaltijo valstybes ir Romunijos dalis sov. Rusija okupavo, tiesa, be kraujo prieliejimo, bet šių valstybių pasieniuose buvo paruošusi milžinišką kariuomenę, kuri būtų puolusi, jei dabar okupuotosios valstybės būtų atmetusios Maskvos ultimatumus.).

Vakar Maskvos sovieto susirinkime pirm. Kalinimas įspėjo, jog "esamoj tarptautinėj padėtyj mes negalime pasilikti tik bešaliais žiūrovais".

Armijos parado žiūrėjo Stalinas ir kiti mažesnieji Rusijos valdovai.

ANGLAI ATAKAVO BERLYNĄ

LONDONAS, lapkričio 7 d. — Aviacijos ministerijos pranešimu tolimo skraidymo anglų bombanešiai apmėtė bombomis Berlyno priemiesčius geležinkelio mazgus į šiaurvakarius nuo sostinės.

Taip pat pravestos atakos "ant sintetinio aliejaus gamyklų Leunoj ir Hamburge, dirbtuvių netoli Dusseldorfo ir geležinkelio mazgų Halle, Pretsch prie Elbos ir netoli Cologne".

ORAS

Giedra ir šalčiau. Pietų vėjai.

Saulė teka 6:31 val., saulė leidžias 4:36 val.

VĖL PRIE KASDIENINIO DARBO

("Draugas" Acme telephoto)

Praėjus politinei kampanijai ir rinkimams prezidentas Rooseveltas imasi kasdienių savo darbų. Jis grįžta iš kampinio akmens padėjimo naujam paštui Hyde Park, N. Y., iškilmių. Su juo yra jo sūnus John.

ŽINIŲ SANTRAUKA

LONDONAS, lapkričio 7 d. — Robert Tatton Bower, pasaulinio karo veteranas ir Parlamento narys, šiandie pareiškė House of Commons posėdyj, jog dėl vedamų Anglijos laivyno reikalų yra "tikras nepasitenkimas admiralitetu".

HELSINKIS, Suomija, lapkričio 7 d. — Autoritetingas kalbėtojas pareiškė, jog "dabar mes tikimės dar vieno didelio pasitarnavimo iš Jungtinių Valstybių Prezidento — taikos".

ATĖNAI, lapkričio 7 d. — Vyriausybė užginčija Belgrado laikraščio Vreme pranešimą, jog Graikija prašiusi Vokietiją tarpininkauti sudarymo taikos su Italija.

..Graikija esanti pasiryžus kovoti iki galutino laimėjimo

LONDONAS, lapkričio 7 d. — Reuters pranešimas iš Ankaros sako, jog šiandie, sąryšyj, su keliolikos turkų, kurie kaltinami špionažu, areštu Istanbulyj, iš Turkijos išvyksta skaičius vokiečių.

JUGOSLAVIJA GINS NEUTRALITETĄ

BELGRADAS, Jugoslavija, lapkričio 7 d. — Jugoslavijos spauda šiandie sutartinai giria vyriausybės pareiškimą, jog bet kokios pasikartojusios atakos, kaip, pavyzdžiui Bitolyj miestelio bombardavimas, susitiks "ginkluotą pasipriešinimą".

Vienas laikraštis pareiškė opiniją, jog nežinomi bombanešiai suklydę palaikė Bitolį kuriuo nors miestu Graikijos-Albanijos karo zonoj, bet įspėjo, jog "ateityj Jugoslavija bus pasiruošus apsaugoti savo neutralitetą".

Tuo tarpu atsistatydino Jugoslavijos karo ministeris gen. Milan Nedic, nes vyriausybė neleidusi kariuomenei apšaudyti bombardavusius Bitolį miestą orlaivius.

NACIAI SAUGUMO NEUŽTIKRINA

WASHINGTONAS, lapkričio 7 d. — Valstybės departamentas praneša, jog Vokietija atsisakė garantuoti saugumą Amerikos laivui, siunčiamam Airijon, kad paimtų amerikiečius, nors Italija saugumą tuojau garantavo.

Atsisakydama garantijų Vokietija pareiškusi, jog apylinkės aplinkui Angliją yra "karo veiksmų apylinkės".

Anot valstybės departamento, Italijos skubus ir palankus atsakymas patiektas Vokietijai.

Jungtinės Valstybės planavo pasiųsti laivą, kad saugiai grąžintų namo 1,200 amerikiečių iš Anglijos. Tačiau trūkstant garantių laivas nebus siunčiamas.

Fašistų kariuomenė susitikusi vyriausiąją graikų apsaugą

Graikai palengva traukias
Pasikeitė italų atakos
Suėmė daug italų

ATĖNAI, lapkričio 7 d. — Atrodo, jog Italijos didysis puolimas ant Graikijos, kuriame turės išsipręsti Graikijos likimas, jau prasidėjo.

VOKIEČIAI KRAUSTOS IŠ GRAIKIJOS

BELGRADAS, lapkričio 7 d. Patikimi šaltiniai praneša iš Graikijos, jog Vokietijos diplomatijos oficialieji žmonės pataria visiems Graikijos vokiečiams išsikraustyti.

Šis žygis, neutralių diplomatų tarpe, laikomas ženklu, jog Vokietija nemato skubaus konflikto išrišimo kaip buvo tikėtasi.

Belgradan atvyko šešiasdešimt vienas Vokietijos komercinės tarnybos Graikijon narys. Jie iš Atėnų išvyko su Italijos pasiuntinybe.

Tačiau vokiečių sluogsniai Belgrade sako, jog patarta iš Graikijos išsikraustyti tiems vokiečiams, kurie Graikijoj tik laikinai gyvena. Nuolatiniai Graikijoj gyvenа vokiečiai pasiliksią.

SKANDINA ANGLŲ LAIVUS

BERLYNAS, lapkričio 7 d. — Informuotieji šaltiniai praneša, jog šiandie Vokietijos orlaiviai ir didžiosios kanuolės Prancūzijos pajūryj nuskandinę keleta anglų laivų Atlanto vandenyne ir Anglijos sąsiauryje.

Vieną laivų grupę, pastebėtą prie Doverio apšaudė didžiosios armotos ir tuojau padegtas vienas laivas.

Tolimojo skridimo vokiečių bombanešiai puolę didelę laivų grupę 350 mylių į vakarus nuo Airijos ir nuskandinę vieną 6,00 tonų krovinių laivą ir smarkiai sužaloję kitą tokio pat dydžio.

Trečiojoj grupėj taikliai apmėtytas 8,000 tonų, laivas, kuriame įvyko sprogimas.

Šiaurės jūroj vokiečių orlaiviai puolę ketvirtą laivų grupę ir smarkiai apdaužę vieną laivą.

Vakar dienos orlaivių atakos Anglijoj sukoncentruotos ant Liverpoolio, Birkhead, Birmingham, Coventry ir Londono.

Graikijos karo vadovybė praneša, jog jos kalnų kariuomenė šiaurvakarinės Graikijos fronte buvo priversta pasitraukti.

Patikimai pranešama, jog Italijos kariuomenė susitiko su vyriausiąją Graikijos apsaugos linija Epiro fronte. Svarbiausioji Graikijos kariuomenė gerai įsitvirtinusi fortifikuotose pozicijose ir, neutralių karo ekspertų manymu, sunkiai prieinama.

Tuo tarpu Italija pakeitusi bombanešių ir kovos orlaivių tipus.

ABEJOTINAS MIESTO UŽĖMIMAS

Kariniai ekspertai abejoja pranešimų tikrumų, kad graikai būtų užėmę Koritza, nes abejotina, kad graikai, palikę kalnus, pasileistų lygumon.

Šis žygis niekuo nepasitarnautų graikams, bet jų kariuomenė išėjus į lygumas atsidurtų Italijos mechanizuotų dalinių malonėj. Pasilikdami kalnuose graikai gali daug lengviau gintis nuo italų atakų.

Neoficialieji pranešimai sako, jog žygiuodami Koritzos linkui graikai suėmę bent 1,000 italų ir sunaikinę bent tuziną tankų.

Anglijos ir Graikijos orlaiviai nuolatos atakuoja italų kariuomenės koncentracijas ir susisiekimo linijas.

Vakar Anglijos kovos orlaiviai padėjo graikams patraliuoti virš Atėnų ir Piraeus uostu, kur atmušta dvi italų bombanešių atakos.

ATĖMĖ IŠ ITALŲ MIESTĄ

KAIRO, lapkričio 7 d. — Anglų generalinės štabas Afrikoje praneša, jog anglų kariuomenė atėmė iš italų Gallabatą, Sudano — Etiopijos pasienyj.

ROMA, lapkričio 7 d. — Karo vadovybės komunikatas praneša, jog prie Gallabato, Sudano-Etiopijos pasienyj vyksta smarkios kovos. Anglai pakartotinai atakuoja italų pozicijas.

Italai Gallabatą, kuris yra svarbiausias miestas visam Sudano-Etiopijos pasienyj, užėmė tuojau po karo paskelbimo.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
Subscriptions. One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Single Copy — 3 cents.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

DRAUGAS
Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.
Prenumeratos Kaina: Junt. Amerikos Valstybėse: Metams — $6.00; Pusei Metui — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — .75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metui — $4.00. Pavienis numeris — 3c.
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.
— o —
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois, Under the Act of March 3, 1879.

Laisvės Likvidatoriai

Sovietų Rusija jėga užvaldė Baltijos valstybes — Lietuvą, Latviją ir Estiją. Visas pasaulis tai gerai žino.

Tačiau Maskvos užsienių reikalų komisaras Molotovas dar ir dabar skelbia melagystes ir Rusijos žmonėms ir užsieniui, kad tų valstybių gyventojai patys kreipėsi į diktatorių Staliną prašydami, kad "duotų jiems leidimą prisijungti prie linksmos sovietų tautų bendruomenės".

Ir, ot, kokia laimė: Stalinas susimylėjo ir priėmė lietuvius, latvius ir estus į Sovietų Sąjungą.

Bet buvo tik vienas mažas "nesusipratimas": kad išpildyti žmonių prašymą ir prijungti Baltijos kraštą tautas prie Sovietų Rusijos reikėjo kelių "smulkmenų": 1) virš pusės milijono nuo kojų iki galvos apginkluotų raudonarmiečių, 2) daugybės tankų ir karo lėktuvų ir 3) begėdiško smurto.

Jėga okupuotuose kraštuose smurtiškai sudarytos naujos vyriausybės, smurtiškai pravesti "seimų rinkimai" ir smurtiškai jie prijungti prie bolševikiškosios Rusijos.

Iš Suomijos sostinės Helsingforso vakar pranešta, kad Sovietų Rusijos diktatorius Stalinas ir toliau eina smurtišku keliu. Kaune, Rygoj ir Taline, Baltijos valstybių sostinėse, jisai įsakė rengti dideles demonstracijas ir jose prašyti iš jo (Stalino) dar kelių malonių: 1) demobilizuoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariuomenes ir įvesti sovietų militarinę tarnybą; 2) įvesti duonos ir sviesto korteles, kad "kontroliuoti buvusiųjų buržujų apetitą"; 3) įvesti į Baltijos valstybes sovietų pinigų valiutą ir 4) kolektivizuoti tų kraštų žemės ūkius.

Tuo smurtu Stalinas rengiasi likviduoti ir patį tuose kraštuose žmonių laisvės ir privatinės nuosavybės dar likusį šešėlį. Tų kraštų žmonės nieko nebeturės. Viskas iš jų atimama. Ūkininkai nebeturės nuosavos žemės, kursuos tik bolševikų pinigai, visas žmogaus likimas priklausys nuo Maskvos malonės. Ir kad nekiltų prieš tą vergiją pasipriešinimo, ten bus laikoma gausinga ir gerai apginkluota raudonoji armija.

Šios paskutinės žinios duoda dar aiškesnį baisiosios bolševikų okupacijos ir skaudžioji mūsų senosios tėvynės Lietuvos likimo vaizdą.

Galima numanyti, kiek daug kančių turės iškentėti mūsų broliai Lietuvoje. Mums gi, lietuviams, laisvosios Amerikos piliečiams, uždedama didelė ir atsakominga pareiga vesti kovą prieš žiauriuosius Lietuvos okupantus ir dirbti, kad greičiau išlaisvinti tautą iš kruvinos bolševikų vergijos, kurion ji ne savo noru ir ne savo valia pateko. Ji buvo pavergta su ginkluotos jėgos ir smurto pagalba.

Bolševikų Sukaktuvės

Vakar minėta bolševikų revoliucijos Rusijoj 23-čiosios metinės sukaktuvės.

Maskvai parsidavę lietuvių bolševikų laikraščiai tas sukaktuves minėjo ir gyrė sovietų režimą, atnešusį darbininkams "gerovę" ir tautoms "laisvę".

Kokią gerovę atnešė Rusijos darbininkams bolševikams?

Atsakymą žino visas civilizuotasis pasaulis.

Bolševikai Rusijos darbo žmonėms davė: nelaisvę, skurdą, badą, ilgas darbo valandas; atėmė: pilietines teises, privatinę nuosavybę, tikėjimo, spaudos, veikimo, susirinkimo laisvę; uždraudė: streikuoti, skųstis dėl išnaudojimų, baisių darbo ir gyvenimo sąlygų: vertia išsižadėti Dievo, dirbti už tokį atlyginimą, iš kurio negalima žmoniškai pragyventi.

Čia suminėta tik dalelė to žemiško "rojaus", kokį sukūrė bolševikai Rusijos darbininkams.

Kokią laisvę tautoms atnešė bolševikų režimas, tai gerai žinome iš jų žygių ir begėdiško smurto Baltijos valstybėse.

Minint kruvinojo bolševizmo sukaktį, laisvę mylį ir gerovės siekią darbininkai gali tik tiek pasakyti: nuo maro, karo, bado, ugnies ir bolševizmo apsaugok mus, Viešpatie!

Bolševikų Jėgos

Stalinas ir Molotovas vis dar kalba apie taiką ir apie išlaikymą Sovietų Rusijos neutraliteto, tačiau, matydami, kas darosi Balkanuose ir žinodami Hitlerio planus į Rytus, dreba iš baimės ir verčia savo pavergtus žmones dirbti iš visų savo jėgų prirengimui krašto prie karo.

Stalinas Rusiją seniai ginkluoja ir rengia prie karo. Bet pažangos nėr: alkani, tamsūs žmonės, stoka ekspertų, inteligentijos (kurios daugumą išskerdė), bolševikiška tvarka nedaug ką gali padaryti. Ne be reikalo karo žinovai sako, kad nors Sovietų Rusijos kariuomenė ir gausinga, bet ji negalėtų atsilaikyti nė prieš vienos bet kurios didesnės valstybės armiją. Net tokios mažytės Suomijos ji nepajėgė nugalėti.

Dėl to Stalinas su Molotovu sėdi Maskvoj ausis suglaudę ir deklamuoja apie taiką.

Nesusipratėliai

"Garsas" daro tokią pastabą:

"Deja, ir lietuvių tarpe atsiranda išgamų. Tai sukomunistėję, savo tautos atsižadėję, tamsūs, apakę, sufanatizuoti elementai. Jiems vadovauja Maskvos apmokami agentai. Jie iki isterikos giria sovietišką tvarką visomis jėgomis stengiasi išteisinti bolševikišką agresiją. Vienas žmogus, pasipiktinęs tokiu bolševikų begėdiškumu, iškelia tokią mintį. Girdi, reikia atsikreipt į U. S. vyriausybę, kad padarytų tokius maintus. Visi, kurie tik bolševikiškai nusiteikę ir tiki į sovietų rojų, tegu ten važiuoja, o į jų vietą tegu sovietai išleidžia lietuvius inteligentus, kuriuos ten persekioja, kankina ir likviduoja. Mes esame tikri, kad jei vyriausybė tokį sumanymą vykdintų, net smarkiausi raudonukai nepanorėtų ten važiuoti. Jie gerai žino, kokius pyragus rado kiti jų draugučiai anksčiau ten nuvykę. Daugelis jų jau išlikviduoti, o kiti nyksta kalėjimuose ar prie katorginių darbų. Iš tikrųjų, nepavydėtinas išgamų likimas.

"Ar ne laikas draugučiai susiprasti ir grįžti prie savo tautos. Ar neužtenka mums maskolių padarytų nuoskaudų. Ar negeriau būti sau žmonėmis, o ne svetimų pastumdėliais ir vergais?"

Taika Ir "Taika"

"Darbininkas" rašo

"Popiežiui rūpi taika grynai humanitariniu atžvilgiu, vadinasi, jis trokšta, kad kraujo praliejimas pasiliautų. Hitleriui rūpi taika, kad galėtų diktuoti pasauliui savo sąlygas, kol dar jis turi rankoj pavergtasias šalis. Ar Stalinas rimtai taika susirūpinęs, tai dar didelis klausimas. Stalinas ne kartą yra pareiškęs, kad sovietai turi lūkuriuoti to momento, kada "kapitalistinės" šalys, tarp savęs bekariaudamos, visiškai nusikamuos, ir tada bus pats patogiausias laikas įgyvendinti pasaulinę revoliuciją. Tad Stalino tikslas — laukti, kol jo priešai (visi ne komunistai) susmuks, gi jam pačiam kiek galima laikytis neutraliai ir taupyti savo pajėgas revoliuciniam smūgiui. Jis griebia tik silpnas, arba jau karo parblokštas, tautas. Nudegė rankas Suomijoj, tai tiesa, bet kaip tik dėlto jis dabar lūkuriuoja, ar negaus kur kokio atlikusio kasnio, kurį galėtų lengvai praryti. Balkanų karas jam patogus ir nepatogus. Gerai, kad vis daugiau "kapitalistų" įsivelia į karą, bet antra vertus, negerai, kad svetimos rankos siekia Dardanelių. Tad "dėdė" Juozas, "skriepia serdce" (šiaip taip ramindamas savo širdį), priverstas kiek ilgiau palaukti. Tuo tarpu kiek įmanydamas stiprina raudonąją armiją.

"Si vis pacem, para bellum" (jei nori taikos, ruoškis į karą) — sakydavo romėnai. Pusinteligentis, nemokąs svetimų kalbų Stalinas vargu yra girdėjęs tą romėnų patarlę, bet jis nejučiomis, grobonio instinktu, seka gobšios senoviškos Romos pėdomis, tik su tuo skirtumu, kad romėnai vyriškai kovodami, gi "dėdė" Juozas puola tik silpnus ir sužalotus priešus. Tai kažkoks azijatiškas karo ir taikos supratimas".

Didžioji Lietuvių Mobilizacija Lietuvai Gelbėti

(Bus daugiau.)

Kaip žydai komunistai tą savo galią naudoja prieš lietuvius, ypač inteligentiją — jų vadinamą buržuaziją matysime iš šio atsitikimo.

Nors žmonės mažai ėjo Susirinkęs Seimas vienų kotų daugiau, kaip lietuvių, bet iš žydų buržuazijos areštuotas tik vienas kitas, o lietuvių areštuotų priskaitoma iki 10,000 asmenų.

Bolševikai norėdami pridengti savo piktus tikslus lietuvių tautos atžvilgiu ir sušvelninti pasaulio akyse Lietuvos okupacijos faktą, pavartojo dar vieną gudrybę. Vos tik paėmę Lietuvos valdymą į savo rankas paskelbė neva laisvus Seimo rinkimus. Dalyvauti rinkimuose žmonės buvo varu varomi ir grasinami. Nominuoti kandidatus į Seimo narius turėjo teisę tik vieną komunistų partija. Todėl per rinkimus į Seimą atstovais tegalėjo patekti tik komunistai, arba jiems prielankūs asmenys.

Nors žmonės mažai teėjo balsuoti, bet buvo paskelbta, kad "Seimas" išrinktas.

Susirinks Seimas vienų komunistų atstovų ir aišku vienbalsiai, dargi su džiaugsmu, išnešė tą garsųjį nutarimą prijungti Lietuvą prie sovietų sąjungos, kaip to norėjo Maskvos valdovai. Pasaulio istorija tur būt nežino antro tokio tautos valios klastojimo. Apgaule ir klasta įvykdytas prijungimas nepareigoja lietuvių tautos, todėl ir jokių politinių pasekmių mūsų tautai negali turėti.

Taip atrodo dabartinis lietuvių gyvenimas bolševikams valdant Lietuvą. Bolševikų pažadais apgauta visuomenė blaškosi ir neranda išsigelbėjimo. Joks teisingas lietuvių skundas nebebus išgirstas pasaulyje, nes susisiekimas su Europa ir pasauliu visai nutrauktas, išvykti nieko neišleidžia, laisva spauda ir susirinkimai uždrausti, visuomenės vadai sugrūsti į kalėjimus ir koncentracijos stovyklas. Visos pavergtos tautos viltys nukreiptos į savo brolius išeivius Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Tik mes vieni Amerikos lietuviai tegalime padėti tiems nelaimingiems broliams ir sekmingai kovoti dėl Lietuvos išlaisvinimo iš bolševikų jungo.

Mūsų pareiga nuolat primiti pasauliui apie mūsų tautiečių nelaisvę ir bolševikų jiems daromas skriaudas.

Nuolatinis beldimąsis į pasaulio valdovų ir geros valios tautų sąžinę privers bolševikus atsargiau elgtis su mūsų tautiečiais okupuotoje Lietuvoje ir karui baigiantis, pertvarkant Europos žemėlapį, pasaulio galiūnai greičiau atsimins pavergtą tautą ir sugrąžins mums Nepriklausomybę.

Lietuvių tautos gyvybė turi reikštis šiandieną mūsų išeivių intensyvioje veikloje. Gausinga lietuvių išeivija, daugiau milijonas žmonių turi pakelti ant savo pečių Lietuvos Valstybės atstatymo naštą ir išlaisvinti savo brolius iš žiaurios okupacijos jungo. Todėl visi kuo kas gali padėkime Lietuvos Gelbėjimo darbą dirbantiems žmonėms. Tuo tarpu iš mūsų, Amerikos lietuvių, niekas nereikalauja kraujo, aukos, tai mes nors materialinėmis aukomis prisidėkime prie Lietuvos išvadavimo. Lietuvių katalikų visuomenė Jungtinėse Amerikos Valstybėse prie savo centralinės organizacijos A. L. R. Katalikų Federacijos turi suorganizavusi Lietuvai Gelbėti Fondą, į kurį geros valios tautiečiai jau pradėjo siųsti savo aukas. To fondo lėšomis jau sušelpta gerokas skaičius pabėgėlių iš Lietuvos, atbėgusių be pinigų, o kartais ir be rūbų. Artimiausiu laiku bus reikalingos lėšos lietuvių valstybės reprezentantams įvairiose Europos Valstybių sostinėse išlaikyti, kurie nuolat budėtų Lietuvos laisvės sargyboje ir propagandos biurams įkurti, kurie informuotų pasaulio tautas apie bolševikų padarytą Lietuvai skriaudą ir apie lietuvių tautos nepalaužiamą norą gyventi nepriklausomu gyvenimu.

Visam tam dideliam darbui reikalingos milžiniškos pinigų sumos, kurias galime sukelti tik visi aukodami. Todėl Lietuvai Gelbėti Fondas, per paskutinius šių metų lapkričio ir gruodžio mėnesius, skelbia didžiąją lietuvių mobilizaciją Lietuvai gelbėti ir prašo visus lietuvius, bėgyje tų dviejų mėnesių įsirašyti Lietuvai Gelbėti Fondo nariais. L. G. Fondo nario mokesnis tik vienas doleris metams. Norintieji tapti L. G. Fondo nariais užpildo tam tikrą pasižadėjimą, kurį galima bus gauti visų katalikų bažnyčių ir organizacijų raštinėse arba išsikirpti iš laikraščių ir kartu su nario mokesčiu prisiunčia Lietuvai Gelbėti Fondui. Jeigu visi lietuviai duotų, bent po vieną dolerį, tai Lietuvos Gelbėjimo darbas būtų žymiai pastūmėtas pirmyn ir išgelbėta iš skurdo ir nelaisvės geriausieji mūsų tautos vaikai.

Lietuvai Gelbėti Fondo Valdyba kviečia katalikų visuomenę ne tik užsirašyti Fondo nariais, bet padėti Fondo vadovybei įvykdyti rinkliavą pas visus lietuvius.

Kiekvienas kas tik norės pasidarbuoti dėl Lietuvos labo, galės gauti per vietos A. L. R. Katalikų Federacijos skyrius aukų rinkimo knygutes, kurias šiomis dienomis L. G. Fondas išsiuntinės visiems. A. L. R. Katalikų Federacijos skyriams, o kur jų nėra parapijų klebonams. Katalikų veikėjai, tiek daug dirbę praeityje dėl Lietuvos, parodykite savo didelę meilę šiandieną ypatingai skaudžiai kenčiančiai tėvynei. Imkite į rankas aukų knygelę, apeikite visus savo apylinkės lietuvius ir paprašykite jų, pagal išgalės, paaukoti Tėvynės gelbėjimo reikalams.

Mūsų tautos didinga praeitis, garbingų tautos sūnų — Lietuvos kariuomenės savanorių pralietas kraujas Nepriklausomybės kovose, įpareigoja mus tęsti Lietuvos Valstybės atstatymo darbą. Lietuviai, būkime verti garbingų savo bočių pastangų ir narsių savanorių kraujo aukos, kuriant Nepriklausomą Lietuvą.

Kilnios, teisingos ir garbingos lietuvių tautos pastangas palaimins Visagalis Dievas ir įvyks tai ko taip visi trokštame. Iš karo griuvėsių kelsis Nepriklausoma Lietuva. Išlaisvintieji broliai su dėkingumu amžiais minės savo brolius išeivius Amerikoje ir siųs į dangų padėkos himnus už jų išgelbėjimą.

Amerikos lietuviai, išmušė Jūsų valanda, parodyti pasauliui lietuvių tautos vertybę.

Kova už Nepriklausomą Lietuvą — mūsų garbės reikalas.

A. L. R. K. Federacijos Centro Valdyba

Po Svietą Pasidairius

MASKVA. — Stalino politinių plekatų leidykla "Iskustvo" Lietuvos balšavikų gazietoj apgarsino konkursą geriausiam politiniui plekatui nupiešti. Konkurse gali dalyvauti visi dailininkai. Pirma premija 15,000 rublių, antra — 10,000 rublių. Kai kas sako, kad pirmąją premiją gali gauti artistai, kurie anais metais piešdavo plekatus ėjusiems "Kardui," "Šakei," "Meilei" ir kitiems cicilistų-balšavikų kultūrai pažinti žurnalams. Adresas: Moskva, Gosudarstvennoje izdatelsto "Iskustvo."

KAUNAS. — Vietoj "Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka, ten mūsų tėvynė, graži Lietuva," žydiški balšavikai dabar privertė lietuvius taip dainuoti: "Ten už Volgos ir už Dono lėke stepe auksine karžygis šaunus, raudonas su kulkosvaidžiu drauge. Ei, tačanka kijevlianka mūsų grožis, pažiba komjaunuoliška tačanka ratų ketvertas drauge."

Visos dabar Lietuvos dainos panašios į kazačką. Kai kas sako, kad tokios dainos taikomos prie gyvenimo: kazačka lengviausiai šokti kai kojos basos ir pilvas tuščias. O Lietuvoj dabar kaip tik ir yra taip: kas nusiperka duonos sočiau pavalgyti, tas sodinamas į kalėjimą kazačką šokti.

KAUNAS. — Stalino sudaryta Lietuvoj namų sekvestrų komisija paskelbė gyventojams instrukcijas, kurių vienas paragrafas šitaip skamba: "Sekvestruotose patalpose galima daryti sekvestro komisijos nutarimu reikalingas remontas savininko sąskaiton."

Išeina, kad balšavikai atėmę namą, jį gali sugriauti ir vėl pastatyti savininko sąskaiton.

Puikiausias namų savininkams "rojus."

KAUNAS. — Rugsėjo pabaigoje čia buvo balšavikiško jaunimo diena. Daugiausiai jaunimo buvo iš Rusijos. Išvažiuodamas Rusijos jaunimas Lietuvai parašė atsisveikinimą "Budtie zdorovy" (Būkit sveiki). Atsisveikinimą pradeda šitaip: "Mes pui kiai gyvenom toj šventėje jūsų ir niekur, kaip menam, taip buvę nebūsim." Paskui linki, kad Lietuvoj būtų visko: ir vištelių ir žąselių, ir arklelių ir karvelių, ir jautelių ir kiaulelių ir visokių kitokių gerybių. Mat, kai Lietuvoj bus tokių gerybių, tai ir ruskiai balšavikai galės jų ragauti ir džiaugtis.

Jonas Bimbalas nuėjęs į policijos stotį seržantui skundžiasi:

— Jau gaunu antrą grąsinantį laišką. Kas man daryti?

— Tai rimtas dalykas. Ar kartais nenujauti, kas tamstai tuos laiškus rašo?

— Kaip nenujausi — net žinau kas rašo: viena forničių kompanija, ir kurios pirkau parlor setą ant išmokesčio. O kadangi nemoku kaip buvo suderėta, tad ir siunčia man grasinančius laiškus, — išaiškino Bimbalas.

Iš Maskvos pranešama, kad ten Lenino vardo bibliotekoje atidaryta paroda, paskirta maskolių pavergtoms Pabaltijo tautoms. Apie šią parodą kažkoks Maskvoje gyvenantis lietuvis J. Jurevičius rašo, kad jis parodoje matęs lietuviškas knygas, rusų raidėmis atspauzdintas.

Šia proga priminsime, kad bolševikai visai eilei mažųjų tautelių neseniai įvedė rasiškąjį kirilicą, nors jos turėjo kitą abecėlę.

— Šešuolių valsčiaus ūkininkai seniūnijų atstovai savo susirinkime konstatavo, kad įsivyravę "pasilinksminimai", kurie užsitęsia per visą naktį. Neretas vakaras, po kurio reikia šauktis gydytojo ir policijos pagalbos.

Dienraštis "Tarybų Lietuva" praneša, kad laikraštis dovanai ar į skolą niekam nebus siuntinėjamas. Tiktai aukščiausios tarybos prezidiumas galįs įsakyti duoti laikraštį nemokamai.

A. Rachmanova

Naujų Žmonių Fabrikas

Romanas

Vertė J. PAULIKONIS

Ne, mūsų idėjos yra teisingos ir nuostabiai gražios! Dėl visko tėra kaltas žmogaus netobulumas, taip, tik jis vienas! Ne savo idėjas turime mesti, bet paprasčiausiai perdirbti žmones! Turime juos perauklėti!

Staiga draugas Vladimirovas apsisuko. Jis nusprendė nueiti į savo "žmonių fabriką." Tas fabrikas nuo pradžios ligi paties galo buvo jo rankų darbas: jam jis paaukojo geriausias savo jėgas ir ten praleisdavo, besikalbėdamas su naujaisiais žmonėmis, visą laisvą nuo darbo laiką. Jis stengdavosi juos užkrėsti žodžiais ir darbštumu, patraukti pavyzdžiu. Jam nuolatos rūpėdavo, kur ir kaip gauti pakankamai reikmenų; dėl jų, gali sakyti, su visomis bendruomenėmis bei įstaigomis eidavo tiesiog ant peilių dėl kiekvienos fabrikui reikalingos kėdės, kiekvieno kūjo ir vinies. Jis norėjo įrodyti, kad plėšikai, žmogžudžiai ir vagys išauga tik netinkamoj, socijališkai sužalotoj, aplinkoj, kurios jie tėra išdava, bet tereikia tik žmones persodinti į žmogiškam gyvenimui tinkamas sąlygas, juos išmokyti dirbti, jais pasitikėti, — ir iš senosios visuomenės padugnių išaugs gražiausi naujosios kartos žiedai.

Nusikalstamumas, sakydavo jis sau, yra socijalinės nelygybės vaisius. Buržujų mokslininkui Lombrozo jis stengėsi pastatyti priešais savo "žmonių fabriką," norėdamas tuo būdu įrodyti, kad žmogaus organizme nėra nė vienos, kad ir mažiausios, ląstelės, kuri turėtų savyje įgimtą linkimą į nusikaltimą, kurį paveldėjimo keliu perduotų toliau kitiems. Norėjo įrodyti, kad dėl visko tėra kalta žmonių bendruomenė, kuri žmones paverčia lyg ir žemesnės rūšies gyviais, ir kad labai galimas daiktas vagis ir žmogžudžius proletarijato šeimoje vėl grąžinti į tikrąjį kelią.

Tas "žmonių fabrikas," arba, kaip jis oficijaliai vadinosi, "GPU darbo komuna," buvo įkurdinta viename iš geriausių viso miesto namų. Anksčiau tas namas priklausė didmenų pirkliui, paskum, per revoliuciją, dažnai kaitaliodavo šeimininkus. Kurį laiką buvo paverstas kareivine, kuria naudojosi tiek baltieji, tiek raudonieji; ėjo ligoninės ir darbo biržos pareigas, tarnavo vaikų lopšeliui ir miškų urėdijai. Kiek jam reikėjo rūpintis, kiek įdėti darbo, kol galų gale miškininkus pasisekė iš jo šiaip taip iškrapštyti ir taip sunkiai iškovotome būste įsteigti savo naująjį "žmonių fabriką!" Turėjo net važinėti į Maskvą, išklausyti visokių priekaištų ir įtarinėjimų, patirti nenupelnytos neapykantos, kol galų gale savo užsibrėžtąjį tikslą pasiekė. Paskum jis susirankiojo pačias gyvenimo padugnes: visokius žmogžudžius, vagis, prostitutes. Juos visus persigabeno į fabriką, sudarė tam tikrą bendruomenę ir leido patiems — be jokios priežiūros ir valdžios iš svetur — gyventi laisvu darbininko gyvenimu. Kiekvienas turėjo išmokti kokio nors amato, nes dykų ten nelaikydavo. Jie gaudavo kiek galima geresnį valgį, gerą algą, gerą kambarį; tai buvo atpildas už darbą, o laisvą laiką praleisdavo gerai įrengtame klūbo lokale, kuriame visą dieną užkimusiu balsu rėkdavo garsintuvas....

Bet kas jam šiandien pasidarė? Ir čia jam pradėjo daug kas nepatikti. Ta nešvara ant marmorinių laiptų, visur primėtyta saulėgrąžų!

— Kodėl nenuvalyti laiptai? — staiga suriko iš visos gerklės, kad net namas suskambėjo. Atbėgo išsigandęs su paniurusiu veidu budėjęs namų tvarkytojas. Tai buvo labai aukštas petingas vyras, ant kurio kūno drabužiai kabojo kaip ant varnų baidyklės; visas buvo apiplyšęs — ir kelnės, ir batai, kuriems stigo varsčių, atsilopojusiuose marškiniuose nebuvo nė vienos sagos.

— Kas nutiko, drauge Vladimirovai? — paklausė dairydamasis po grindis. — Juk mes nesame didikų dukterų institute. O nuo nešvarumo dar niekas nemirė!

— O kur antrasis tvarkdarys? Kodėl tu šiandien budi? Kur yra Puzankovas? — paklausė draugas Vladimirovas piktai, neklausydamas jo pasiteisinimų.

— Puzankovas pabėgo! Jei norite, įsitikinkite patys! — atsakė tas ir padavė jam skutelius kažkokio popiergalio.

Jei kas būtų draugui Vladimirovui pranešęs, kad į miestą įsiveržė baltieji ir jau vyksta jo suimti, jis nebūtų taip nustebęs, kaip nustebo dabar, sužinojęs, kad pabėgo Puzankovas, kurį jis iš visų savo naujųjų žmonių fabriko daugiausia brangino. Šitas Puzankovas — devyniolikos metų vaikinas — jam daugiausia už kitus primindavo Andrejevo Savą. Jis buvo paniuręs ir įžūlus, mėgo atsikalbinėti, pasižymėjo šiurkštumu ir inteligentiškumu, į gyvenimą žiūrėjo drąsiai, net akiplėšiškai. Savyje turėjo kažką iš Gorkio didvyrių. Puzankovas buvo recidyvistas vagis; jo tėvą per pilietinį karą nušovė baltųjų partizanai; motina, kartą išvažiavusi į miestą parsivežti maisto, daugiau nebegrįžo, dingo kaip į žemę. Linkimą vogti draugas Vladimirovas aiškino tuo, kad jį "traukė bloga aplinka, netikę pavyzdžiai." Todėl jam draugas davė naują aplinką, pastatė jį visos kolonijos priešakin, padarė pavyzdžiu — ir nenaudėlis pabėgo? Dėl ko? Kas jam pasidarė? Ko jam čia stigo? (Bus daugiau.)

ANTRAS PARAGINIMAS LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONŲ TURĖTOJAMS

1. **Dėl Lietuvos Laisvės Paskolos bonų registracijos.** Lietuvos Pasiuntinybė savo laiku buvo pranešusi, kad L. L. Paskolos bonų ir kuponų išpirkimas nutrūko dėl nebegavimo tam tikslui kreditų iš rusais okupuotos Lietuvos.

Lietuvos Pasiuntinybė tam reikalui pinigų ir dabar nesitiki, tačiau norėtų žinoti kokioje sumoje, kokių numerių bonai ir kiek kuponų tebėra pas žmones Amerikoje dar neapmokėtų. Todėl šiuomi L. L. P. bonų ir kuponų savininkai yra prašomi paprastais laiškais ar atvirutėmis pranešti:

1) kiek iš viso turi bonų;

2) bonų numeriai ir raidės (pavyzdžiui: A12045, B17349);

3) bendroji visų bonų suma;

4) kurie bonai pratęsti ir iki kokių metų;

5) ar bonas turi paženklinimą, kad 1935 m. nuošimtis apmokėtas;

6) kiek prie kiekvieno bono turite senų (nuo 1921 iki 1934 m.) kuponų;

7) ar turite naujų (nuo 1936 metų) kuponų ir nuo kurio meto;

8) kokia visų naujų kuponų suma imant iki 1945 metų.

Tiems, kurie atsiliepė į Pirmąjį Paraginimą, dabar, žinoma, atsiliepti dėl šių bonų nebereikia.

2. Be to Lietuvos Pasiuntinybė pataria pranešti jai paprastais laiškais (atskirai nuo pranešimo apie L. Ł. P. bonus) kiek (suma) kas turi šių **valstybinių** (ne privatinių bendrovių) vertybės popierų:

a) 1939 Vilniaus paskolos lakštų;

b) Lietuvos Vidaus Paskolos lakštų.

Prašomas žinias reikia pasistengti suteikti bent iki Naujų Metų (1941).

Visos žinios apie bonus ir kuponus siųstinos adresu:

Lithuanian Legation,
2622 — 16th Street,
Northwest,
Washington, D. C.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

KOMUNISTAI SIEKIA VISIŠKAI SUGRIAUTI LIETUVOS ŪKIO GYVENIMĄ

Sovietų Lietuvos prekybos komisariatas išleido komunikatą, kuriam jis viešai pasisako apie savo sumanymus, siekiančius galutinai sugriauti Lietuvos ūkio gyvenimą.

Šiame komunikate sakoma, kad pirmoj eilėj būsią "pertvarkyti" kooperatyvai. Pats prekybos komisariatas pasiaiškina, kad jis esąs "organizavimosi stadijoje", bet jis jau esąs užsibrėžęs didžiulius planus "naujiems fabrikams, šaldytuvams ir pieninėms statyti".

Toliau komunikate sakoma: "Lyginant su pereitais metais, mėsos produktų suvartojimas paskutiniuoju metu yra beveik dvigubai padidėjęs. Priežastys — padidėjo gyventojų pirkimo pajėgumas, o mėsos gaminiai mažai tepabrango. Be to, padidėjo gyventojų skaičius".

Dėl šios pastabos tenka pabrėžti, kad prekybos komisariatas, esąs, kaip jis sako, "organizavimosi stadijoj", laiko Lietuvos gyventojus, matyti, tokiais apjakėliais, kaip ir Sovietų Rusijoje, kur gyventojai per 20 metų tebuvo maitinami propaganda ir agitacija. Kad mėsos produktų suvartojimas padidėjo, tai yra tiesa. Bet komunikate nutylima, kad Lietuvon prigrūsta 300,000 maskolių kareivių, kurių alkį numarinti nėra lengvas dalykas. Štai yra pagrindinė priežastis, kodėl mėsos suvartojimas padidėjo. Dėl to padidėjimo jau ir Lietuvoje pradeda pasireikšti maisto stoka, nors dar neseniai Lietuva buvo visko pertekusi. O kai dėl gyventojų "pirkimo pajėgumo padidėjimo", tai tokiu tvirtinimu, aišku, ir pats prekybos komisariatas netiki.

Kad pagrindinės Lietuvos žemės ūkio gamybos šakos nyksta, pripažįsta ir pats komisariatas, sakydamas, kad kiaulių ir pieno pristatymas sumažėjo. Pieno pristatymo sumažėjimas siekia paties komisariato pripažinimu, net 24 nuoš. Pasak komunikatą, pridėjęs raguočių, galvijų ir paukščių pristatymas. Bet tai ir suprantama, nes ūkininkai, neturėdami tikrumo dėl rytojaus, šį savo turtą išparduoda.

— Iš Pikelių, Mažeikių ap., pranešama, kad Židikų žemės ūkio kooperatyvas buvo pasižadėjęs iš aplinkės ūkininkų ketvirtadieniais supirkinėti kiaušinius. Bet labai dažnai pasitaiko, kad kooperatyvas minėtą dieną neatsiunčia įgaliotinio. Ūkininkai, neturėdami kur dėti, būna priversti atvežtuosius kiaušinius parduoti už žymiai žemesnę kainą vertelgoms. Valstiečiai dėl nuolatinių nuostolių netekę kantrybės ir pageidauja, kad kas nors šį reikalą sutvarkytų.

Tenka pastebėti, kad aukščiau paduotame komunikate prekybos komisariatas skelbia, jog kooperatyvai dabar "susocialistinami", t. y. susovietinami. Tad netenka stebėtis, jog kooperatyvai provincijoje "veikia" taip, kaip Židikų žemės ūkio kooperatyvas.

— Lietuvos ūkio gyvenimo sovietinimas eina be paliovos toliau. Sovietų Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidiumas išleido "įsaką" apie privatinių prekybos įmonių nacionalizavimą. Pagal šį įsakymą nacionalizuojamos visos privatinės prekybos įmonės, kurių metinė apyvarta siekia 150,000 litų ir daugiau.

Toliau įsakyme sakoma: Nacionalizuoti visus įmonių aktyvus kartu su trobesiais, kuriuose įmonė veikė, jei tie trobesiai buvo nacionalizuojamos įmonės savininko ar jo šeimos nario nuosavybė, o taip pat savininko arba jo šeimos asmenines bankines sąskaitas, jei nustatoma, kad visa tai įgyta iš įmonės pelno ar kapitalo. Nacionalizacija buvo įvykdyta rugsėjo 27-29 dienomis.

— Beveik visa Šveicarijos spauda ilgais straipsniais paminėjo spalių 10 sukaktuves, kai prieš metus tarp Nepriklausomos Lietuvos ir Sovietų Sąjungos buvo pasirašyta tarpusavio pagalbos sutartis. Laikraščiai pažymi, kad ana sutartimi Sovietų Sąjunga pasižadėjo nesikišti į Lietuvos vidaus ir socialinį gyvenimą. Taip pat atvaizduojama, kokiu būdu sovietai sulaužė sutartį ir okupavo Lietuvą.

Straipsniai baigiami konstatavimu, kad visa lietuvių tauta tikisi, kad raudonoji okupacija truks neilgai ir kad Nepriklausomoji Lietuva vėl atsistatys. Šia proga primenama, kad Amerikoje gyvena didelis lietuvių skaičius, kurie visuomet jautriai atsiliepdavo į įvykius jų buvusioje Tėvynėje. Be to, pastebima, kad Amerikoje jau yra susidaręs komitetas, kuris pasistatęs savo tikslu padėti Lietuvai atgauti Nepriklausomybę. Taip pat visi be išimties Nepriklausomos Lietuvos pasiuntiniai užsienyje pasiliko savo vietose ir dirba, siekdami Lietuvos Valstybei laisvės.

— Kokie "specialistai" vykdo žemės nusavinimus Lietuvoje, rodo toks atsitikimas Užpalių valsčiuje, Utenos ap. Ten agronomas, matuodamas vieno dvaro žemę, vietoje 33 hektarų "rado" tik 24. Matuojant liniją, kuri faktinai buvo 198 metrų ilgumo, "specialistas" išmatavo tik 148 metr.

— K. Korsakas-Radžvila, Nepriklausomos Lietuvos laikais per savo literatūros kritikas platinęs komunistines idėjas, dabar daro karjerą. Jis paskirtas valstybinės leidyklos direktorium. Ryšium su tuo paskyrimu, jis atleistas iš "Eltos" direktoriaus pareigų.

JAU IŠLEISTA KNYGUTĖ —
"PILIETYBĖS PAMOKOS"
(Parašyta Advokato)
Duoda Atsakymus į Klausimus Įsigijimui Amerikos Pilietybės Popierių. Kaina — tiktai 35c.
Kreipkitės į:—
JOSEPH J. GRISH
4631 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.
PHONE: YARDS 1001

NIAGARA FALLS, NEW YORK

Politinis Mitingas

Pereitą sekmadienį 8 val. įvyko Respublikonų šauktas visų Niagara Falls lietuvių politinis susirinkimas. Jo tikslas buvo nušviesti visas geroves, kurias duos Respublikonų Partija darbo žmonėms, jei bus išrinktas jų partijos žmogus į J. A. Valstybių Prezidentus.

Susirinkimą pradėjo ir jį baigė Jonas Zuckle. Jis kalbėjo lietuviškai ir angliškai.

Atvykusieji partijos stambieji žmonės, grožėjosi, jog turime gražią patalpą; jų buvo bene šeši kalbėtojai. Kad geresnį palikus įspūdį, publika buvo pavaišinta. Nuo vaišių niekas neatsisakė, bet ar visi balsavo už Respublikonus, — tai sunku pasakyti. Publika mažai plojo kalbėtojams: išklausė šaltai ir tik baigus kuriam kalbėti, keletas paplojo.

Maskaradas

Škapliernos draugija turėjo savo mėnesinį susirinkimą lapkr. 3 d. Be savo paprastų reikalų, tarėsi ir būsimuoju savo maskaradu. Jis daromas parapijos naudai. Todėl moterys laukia žymios pagalbos iš vyrų pusės. Jaunimas — Sportininkai žada pasirodyti labai prašmatniai. Kai kurios moterys tikisi šiemet laimėti dovanas už gražiausius rūbus. Maskaradui ruošti yra rinkta komisija: Tubinienė, Jankauskienė, Urbonienė, Jurčikonienė, Lankienė. Jos nustatys dovanas, parinks teisėjus, Muzika būsianti labai gera, salė papuošta. Tai visa bus lapkr. 24 d.

Pirmieji žingsniai

Socialis Sportininkų Klūbas pilnai susiorganizavo. Visi įstatų neaiškumai aptarti lapkričio 1 d. susirinkime, priimta galutinai konstitucija.

Nariai siūlė susirinkimui įvairius sumanymus, kaip padidinus klūbo fondą, kokias pramogas suruošti. Sutarta pirmiausiai suruošti "card party" lapkričio 17 d. ir supažindinti klūbą su visa parapija. Po tam šeštadienį, lapkričio 23 d. būti DuBois, Pa. ruošiamose varžybose ir sugrįžti 24 d. maskaradan. Sportininkai renkasi kas penktadienis į savo posėdį. Jų eilės auga. Jau turi 15 tvirtų, jaunų vyrų savo tarpe. Galima tikėtis, jie padarys gana daug gerų darbų ir išjudins koloniją.

Gedulingosios pamaldos

Gedulingosios pamaldos už visus mirusius, už kuriuos buvo prašyta klebono melstis, buvo laikomos per visą šią savaitę: rytais giedotinės mišios su Libera, o vakarais gedulingieji mišparai, pamokslas, Libera. Pirmąją ir paskutiniąją Oktavos dieną įvyko gedulingoji procesija su penkiomis stotimis. Žmonės lankėsi į šias pamaldas, džiaugėsi, jog gražiai ir nepaprastai buvo išpuošta bažnyčia, altorius ir karstas. Tai buvę pirmu kart Niagara Falls bažnyčioje. Net ir svetimtaučiai atėjo pasigrožėti ir pasimokyt.

Žinutės:

Šį sekmadienį, lapkričio 10 d. bus nepaprasta rinkliava Katalikų Veikimo Centrui Amerikoje, kuris vadinamas N. C. W. C.

Po sumos įvyks Liet. R. K. Susivienijimo mėnesinis susirinkimas.

Pradeda organizuotis Merginų Sportininkių Klūbas. Jos nenorinčios užsileisti vaikinams. Jų norai — tai sudaryti galingą chorą. Pažiūrėsim, ar įvykins savo gražius norus.

K. K. M.

INSURED SAVINGS
4% LATEST DIVIDEND
Accounts open by the 15th earn as of the 1st
FAIRFIELD SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2729 W. CERMAK ROAD

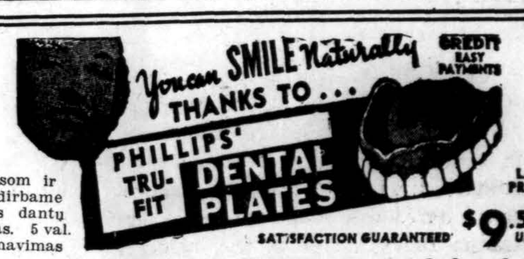

Taisom ir įvardirbame senas dantų pleitas. 5 val. patarnavimas
Darome išimamus dantis pagal jūsų turimų kalkinių modelių ir priimam tik užtvirtintų gydotojų užsakymus. Ofiso val.: nuo 10 ryto iki 9 vak. Treč. susitarius.
Phillips' Dental Laboratory
D. Maska, Laboratory Technician
2356 W. 63rd St. Pro. 2174

Hillaire Belloc

CIVILIZACIJOS KRIZĖ

Premijuotas kun. J. Karaliaus vertimas

— Vertė —

Antanas P. Sandys, M. I. C.

(Tęsinys)

Čia vėl mes neprivalome perdėti; blogumas buvo visai didelis ir visur klestėjo, bet jis nebuvo visuotinas. Didesnė Bažnyčios turtų sąmata buvo panaudojama teisingiems tikslams; liturgijos palaikymui, kolegijoms, ligoninių užlaikymui, mokykloms, ir t. t. Viduramžio pabaigoj žmonės priprato prie šių skandalų, kurie rišosi su bažnytinių turtų palaikymais, taip kad pagaliau buvo laikomi privatinėmis įeigomis, kurias bepusiškai buvo galima panaudoti geriems ar blogiems tikslams. Galima, tad įsivaizduoti, kaip plati žmonių masė (kuri susidarė iš vargšų, kuriems Bažnyčia pagelbą teikė, globojo ir vedė) labiau ir labiau nekentė šio išnaudojimo. Čia ir glūdėjo vienas svarbiausių šaltinių, iš kurio kilo ekspliozija.

Kitas suirimo žingsnis, kuris buvo pastebimas krikščionybėje, buvo abėjojimo augimas: neramumo ir nepastovumo dvasia įsigalėjo tuose dalykuose, kuriuose pirmiau visai nebuvo abėjojimų, kurie buvo laikomos kaip doktrinos. Nauji fiziniai atradimai padėjo daug išplatinti šią dvasią; net ir geografiški atradimai, kurie prasidėjo Viduramžiui baigiant, pradėjo drumsti žmogaus proto ramybę kas link visatos esmės klausimo; gi pagedimas dvasiškių tarpe taipgi pradėjo ardyti žmonių proto ramybę, sukeldami juose abejones apie Sakramentų tikrumą. Pradėta tvirtinti, kad Sakramentas buvo tik tada tikras, kada Bažnyčios įpareigotas asmuo, teikiąs Sakramentą, buvo pašvenčiamos malonės stovyje; toks gi tvirtinimas tiktai buvo žingsnis nuo pasakymo, kad dvasiškijos sakramentalinė valdžia tiktai buvo iliuzija, įsivaizdavimas. Anglijoje, sąryšyje su šiuo sąjudžiu, Wycliff'o vardas buvo rišamas.

Abėjojimai, ypač gi apie Švč. Sakramento Tikrąjį Buvimą, augo, iki kol jie išplito per plačias žmonių mases. Viduramžiui besiartinant prie pabaigos, it kokia visuotinė herezijon tendencija "ore kabojo;" gretimai su šia tendencija ėjo atrodomieji abėjojimo akompanamentai, palydovai, prietarai ir ekstravagantiškos, prabangingos praktikos. Mes jau minėjome atlaidų išnaudojimą. Relikvijų lankymas ir garbinimas jungiamas su mokesčiais populiarioj mintyje pavojingai prisiartino prie paprastos pirkimo sąvokos: dvasinės valdžios pirkimas ir pardavimas. Platūs šv. mišių užsakymai už mirusius susipainiojo su šiomis prabangingomis idėjomis. Tuo tarpu mokslingumo ir kritingumo dvasios augimas, iš visų pusių sprogdąs legendas ir netikras doktrinas, toliau silpnino tikybos struktūrą.

Puikus šiame atvėjuje pavyzdys yra "Konstantino Padovanojimas." Netenka abėjoti, kad kuomet Konstantinas perkėlė imperijos sostinę Bizantijon, jis Romos vyskupui Vakaruose paliko didžias politines galias; bet dokumentas, kuris žadėjo užtvirtinti ypatingas galias po imperatoriaus ranka ir žinomas "Padovanojimo", "Donacijos" vardu, buvo cituojamas kaip tikras, nors buvo fantastiškomis pasakomis paženklintas. Jis nebuvo popiežių temporališkos, liglaikinės valdžios įsteigimas, bet jis buvo panaudotas tai valdžiai užtvirtinti, taip kad kuomet buvo įrodyta, kad šis dokumentas teturėjo tiktai legendišką vertę, pagarba popiežių valdžiai buvo sukrėsta.

Paskutinė šio nuopolio žymė buvo ta, kuri aiškiai užsiantspaudavo mūsų ainių atmintyje daugiau kaip kokia kita žymė, ir iki šiai dienai Katalikų Bažnyčios priešai ją smarkiau pabrėžia, negu kokią kitą žymę. Ji buvo ši: kada moralinis autoritetas silpnėjo, mechaniškasis varžtas stiprėjo.

Taip visuomet yra; jėga, bausmė ir baimė yra visados reikalingos tvarkai palaikyti ir teisingus poelgio įstatymus. Bet sveikatingesniame dalykų stovyje didesnė autoriteto dalis yra moralinė. Žmonės klauso dėl to, kad jie mano taip dera daryti; dėl to, kad jie jaučia, kad valdąs juos autoritetas turi teisę iš jų to reikalauti. Moraliniam autoritetui silpnėjant, valdą asmenys tada priverčiami naudotis fiziško varžto, bausmės, turi remtis pagrąsos administracijos metodu. Panašus dalykas įvyko Viduramžio pabaigoje, kada visokio gaivalo herezijos pasirodė, ne tiktai herezijos, bet net ir murmėjimai pasireiškią prieš dvasiškijos valdžią. Mes minėjome be jokio perdėjimo, kad Viduramžio pabaiga buvo "tikybinio teroro viešpatavimas." Senuose ir paprastesniuose laikuose kapitalinė-mirtina bausmė atrodė visai natūrali už herezją bausmė, dėl to, kad herezija bandė suardyti krikščioniską visuomenę, kurios santvarka žmonės bandė gyventi. Herezija iš pat pradžių buvo laikoma išdavyste ir žmogžudyste, ir patys žmonės imdavosi priemonių nubausti nusikaltusį asmenį, jei pati valdžia to atsižadėdavo padaryti, panašiai kaip ir šiandien žmonės paima valdžią savo rankose "nulinčiuodami" — pakardami nusikaltusį, jei jie mano kad tokiu savo poelgiu jie teisingumui pasitarnaus, ten kur jo kartais negalės sulaukti. Bet vėliau, Bažnyčios valdininkai, bandą išlaikyti dvasišką autoritetą,

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

EAST SIDE

Bazaras

Parapijos bazaras prasidėjo lapkr. 2 d. Bazaras bus šeštadieniais ir sekmadieniais, vakarais.

Bazare dalyvauja parapijos draugijos ir geros valios darbuotojai uoliai darbuojasi parapijos naudai, kad padaryt kuo daugiausia pelno.

Daug suaukota gražių dalykų. Tat visi kviečiami atsilankyti į bazarą minėtais vakarais, o savo atsilankymu prisidėsime prie bazaro pasisekimo.

Praeitą sekmadienį bažnyčioje kleb. kun. J. Čižauskas ragino visus daugiau platint lietuviškus katalikiškus laikraščius. Ypač "Draugą", kuriame randasi žinių iš mūsų kolonijos, penktadieniais.

Galima gauti "Draugą" ir "Darbininką" kas sekmadienį prie bažnyčios durų.

Lapkr. 2 d. įvyko delegatų susirinkimas, rengimui paminėjimo 20 metų jubiliejaus kleb. kun. J. Čižausko ir 33 metų parapijos sukaktuvių.

Susirinkime išdalinta apie 600 tikietų.

Delegatai prižadėjo nusinešt tikietus į savo susirinkimus ir išdalint nariams.

Praleidus valandą rimtam darbui, seka nuotaikingas pašnekėsys prie arbatėlės. Ir taip gražiai ir vertingai praleidžiamas liuoslaikis. Pirmieji kursai įvyko pas narę Matul, kuri yra nauja sąjungietė, bet energinga ir veikli.

Jos vyras sumanus "print shop" savininkas, meniškai atspausdina visokias reklamas. Antri kursai buvo pas narę Tumavičienę, kuri visuomet puikiai priima kursantes ir skaniai pavaišina. Trečią savaitę visos susibūrė pas seną ir didelę mūsų kuopos veikėją Lazdauskienę, kur labai visos turėjo gerus laikus ir kursų vedėja Samsonaitė labai daug įdomių darbelių pamokino. Turime savo tarpe įvairių biznių savininkių, net ir kino teatro savininkę Babitz, kuri visuomet prisideda prie visokio kuopos veikimo ir už tai draugės sąjungietės dažnai lanko kiną, kuriame visuomet rodomi švarūs ir turiningi paveikslai. Dabar visos nekantriai laukia sekančios savaitės, kad susitiktumėm kursuose ir ką naudingo susitarti nuveikti ir išmokti.

Visoms 2 kuopos sąjungietėms primintina, kad lapkričio 11 d., įvyks kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame prašoma skaitlingai dalyvauti.

Nida

Jaunikis Iš Kauno Ciceroj

Moterų Sąjungos 2 kp. rengia gražų vakarą lapkričio 10, Šv. Antano parap. svetainėj.

Bus atvaidinta trijų veiksmų komedija — "Jaunikis iš Kauno". Veikalą vaidins artistai iš North Side (Šv. Mykolo parap.), vadovaujant Maskolaičiams. Kad veikalas gražus ir labai juokingas, neteka nei abejoti.

Štai, tie artistai: Ponas Kanapinskas — P. Maskolaitis, Onytė, jų duktė — J. Makauskaitė, Juozas, studentas — A. Lukošaitis, Jaunikis iš Kauno — J. Švedas, Uršulė Lasinskienė — E. Maskolaitienė, Stasė Kanapinskų, tarnaitė — E. Karoliūtė.

Širdingai kviečiam visus dalyvauti minėtam parengime. Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga 25c.

Rengimo Komisija

"Vienas pavyzdys daugiau vertas, negu tūkstantis argu. Būti yra svarbiau, negu veikti; kad tas daugiausia nuveikia, kas yra kilni asmenybė, o visas tas veiksmas, nepasiekus pirmiau aukštesnio sielos būvio, tėra vėjo pūtimas — rodos trukšmingas ir garsus, bet nepaliekąs jokių tikrai teigiamų pasėkų.

(M. Pečkauskaitė)

CICEROS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Ar Žinote?

Ar žinote, kad greituoju ekspresu atvyksta į Cicero "Jaunikis iš Kauno". Taip, lapkričio 10 d., sekmadienį, 7:30 val. vakare, pasimatysime su įdomiu kavalieriumi, kuris visus prijuokins net iki ašarų, t. y. džiaugsmo ašarų...

Visa Cicero kalba apie šią 3-ų veiksmų komediją "Jaunikis iš Kauno". Vakarą rengia Moterų Sąjungos 2 kuopa. Artistai iš Šv. Mykolo parap. Vadovauja talentingi scenos veikėjai Maskolaičiai. Visus kviečiame atsilankyti į Šv. Antano parap. salę prie 15-tos g-vės ir 49 Court — lapkričio 10 d. ir linksmai praleisti laiką. Įžanga tiktai 25 centai.

Moterų Sąjungos 2 kuopa gavo iš centro dovaną už prirašymą narių. Tas suteikė kuopai nepaprasto džiaugsmo ir entuziazmo dar daugiau darbuotis. Iš tiesų, nėra sunku dirbti, kuomet kuopoje iš vien narės veikia.

Jau prasidėjo ir rankdarbių kursai vadovystėj gabios narės Samsonaitės, kuri su dideliu pasišventimu ir kantrybe kiekvieną norinčią išmokti kokį rankų darbelį, mielai pamokina, paaiškina.

---

kuris buvo iš visų pusių užpuolamas ir palaipsniai pradėjo prarasti savo moralines sankeijas, pradėjo naudotis griežtumu ir dažnu bauginimu savo autoritetą palaikyti.

(Bus daugiau.)

DABAR LAIKAS ANGLIS UŽSISAKYTI ATEINANČIAI ŽIEMAI.

Roseland Coal Co.

343 W. 107th Place

TEL. PULLMAN 6776

A. Tumonis, Sav.

•

Užsisakykite anglis iš šios lietuviškos kompanijos. Geriausios rūšies anglys už žemiausias kainas. Greitas patarnavimas. Pašaukite — PULLMAN 6776 šiandien!

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštynom ir kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.

Linksmas Patarnavimas Visiems

756 W. 31st Street

A. A. NORKUS, sav.

Tel. Victory 9670

MOTERYS, MERGINOS!

Jūsų Grožis — Mūsų Specialybė

— Moderniškiausi Įrenginiai —

•

— Patyrusios Grožio Specialistės —

•

— Prieinamos Kainos —

•

— Lietuviška Įstaiga —

Marty's Beauty Shop

6321 S. WESTERN AVE.

Tel.: REPublic 9202

Marty Sucilla, savininkė

NAUJAS APARATAS AKINIAMS PRITAIKINT

Budriko Rakando Krautuvėse rasite patyrusį akių daktarą (optometristą), kuris pritaikins jums akinius. Teisingas ir geras patarnavimas. Akių egzaminavimas dykai.

•

1941 Metų Radios iškrautos ant parodos. $95,000 vertės gerų rakandų stakas. Elektrikinės Ledaunės, Pečiai, Karpetos. Teisingos Kainos.

• *Lengvi Išmokėjimai.*

Dėl teisingo radio patarnavimo šaukite: YARds 3088.

JOSEPH F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409-11 ir 3417-21 South Halsted Street

BUDRIKO PROGRAMAI: WCFL — 970 kil., Sekmadieniais nuo 5:30-6:30 val. vak, WHFC — 1420 kil., Ketvirtadienio vak. 7 va

Būkite Malonus SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leisdami išeksaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.

32 METAI PATYRIMO

pririnkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampas 18-tos

Telefonas CANAL 0523 — Chicago

OFISO VALANDOS

Kasdien 9:00 a. m. iki 8.30 p. m.

Treč. ir Šešt: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1853 West 35th Street

LIGONIUS PRIIMA:

Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.

Trečiad. ir Sekmad. tik susitarius.

Telefonas: Hemlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

Ofiso Valandos:

Po piet — 1 iki 3; Vakarais 7 iki 9

Sekmadieniais sulyg sutarties

Phone Cicero 4276

DR. P. AIKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet.

Telefonas CANal 7329

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2202 West Cermak Road

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9 ir pagal sutartį.

Sekmadiesiais laipgi pagal sutartį.

Res. telefonas SEeley 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. K. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos Cat. ir 49th Ct

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak. ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare

Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6737

Namų telefonas VIRginia 2421

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. YARds 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Šeštadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Taipgi akinius pritaikau.

3343 S. Halsted Street

Tel. CANal 5969

DR. WALTER PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS

1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare

ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN — SURGEON

Ofiso: 2158 W. Cermak Rd.

Tel. CANal 2349

Val.: 2 — 4 ir 7 — 9

Res.: 7004 So. Fairfield

Tel. REMlock 3150

DR. V. E. SIEDLINSKI

DANTISTAS

4143 South Archer Avenue

Telefonas LAFayette 3650

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARds 0994.

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.

(2-tros lubos)

Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.

Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Avenue

Tel. YARds 0994

Rez. tel. PLAza 3205

VALANDOS:

Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.

Nedėlioms nuo 10 iki 12 val. dieną

Tel. YARds 5557

DR. FRANK C. KWINN

(Kviecinskas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1051 West 47th Street

OFISO VALANDOS:

2—4 ir 7—8:30 v. vakare

ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(Beinarauskas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6900 So. Halsted Street

TELEFONAI:

Ofiso — WENtworth 1612.

Res. — YARds 3955.

OFISO VALANDOS:

2 iki 4 popiet. 7 iki 9 vakare.

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

Seredoj pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2—4 ir 7—9 vak.

Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.

2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARds 4787

Namų tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.

REZIDENCIJA:

6631 S. California Ave.

Tel. REPublic 7868

Office Phone PROspect 1028 Res. and Office 2359 S. Leavitt St.

Val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak., CANal 0706

DR. J. J. KUWAR

(Kowarskas)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Chicago

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 5921.

Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Ofiso tel. VIRginia 0036

Rezidencijos tel.: BEVerly 8244

DR. I. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.

Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257

Rez. tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet

6 iki 9 val. vakare.

JAUNIMAS

KAI GĖLĖS ŽYDĖJO

J. P. P.

Prie ligonio lovos mirkčioja žvakė, o Julė lyg suakmenėjusi žiūri įbedusi akis į išblyškusį jo veidą. Ji nori įspėti mįslę: iš kur jis žino jos vardą.

— Kaip gražu buvo tada gyventi, — svajoja ligonis. — Kokios skaisčios dienos buvo, kiek gėlių lankose žydėjo. Mes tada tik vaikai buvom ir nė nesapnavom, jog pasaulis toks baisus būti gali. Tu pameni tą dieną, kai aš tave nuo kitų piemenų apgyniau. Kai tau žaislų padaryt žadėjau, o tu man, užaugusi, vis naują žiuponą.. — ir jo veidą nušvietė gražiausia šypsena.

Julės akyse pradėjo skraidyti juodi šikšnosparniai ir nakties švieselės. Galvoje tartum kas švino būtų pripylęs, o keliai linko prie žemės. Ji norėjo atsiremti staliuko, bet nepaspėjus sukniubo ant žemės.

— Jule, Julyte!.. Tu ir vėl bėgi.... — šaukia ligonis.

Atbėgusi gailestingoji sesuo rado ligonį vos bekvėpuojantį, o prie jo lovos be sąmonės tysojo Julė.

Prabėgo savaitė. Pavasaris visa krūtine juokės pasauliui. Lauke žydėjo gėlės, dvelkė kvapus. vėjelis ir džiaugsmu ir laimę spindėjo saulė. Lietuvos sūnūs iškovoję tėvų žemei laisvę, įtręšę Lietuvos dirvonus savo krauju linksmi grįžo pas savuosius, grįžo savųjų laukų įsėti. Lietuvoje skambėjo pergalės ir džiaugsmo himnai, kurie susilieję į vieną didingą akordą nustelbė kelių ar kelioliktos nelaimingųjų aimanas.

123 numeris mirė karo ligoninėj, o Julė guli ligoninėj jau devinta diena ir šiandie tik pirmą kartą pravėrė akis.

— Mano Petrukas. Kur jūs jį padėjot? Ko jūs tylit? -- klausia ji daktaro ir slaugytojos. — Jis man vakar žadėjo gaug gėlių atnešti.

— Ne, brangioji, gėlių jis tau neatneš šiandie.

— Kodėl?

Slaugė šnibždasi su daktaru.

— Sakyk. Juk vistiek kada nors ji turės sužinoti.

— Ką jūs taip slaptai kalbat? Ką aš turėsiu sužinoti?

— Tavo Petrukas mirė.

— Mirė? .. Cha.. cha.. Jis mirė.. mirė.. cha.. cha ..

Kvatoja Julė, jog net sienos plyšta. Slaugė ramina ją, bet ji kvatoja ir tiek, o ašaros bėga per jos skruostus.

Po dviejų dienų ją išvežė į Kalvariją. Į namus, kur "Napoleonai," "karaliai," "kunigaikščiai" ir įvairiausi kiti "išminčiai" ir "didieji žmonės" gyvena.

II

Aš ką tik baigiau mokytojų seminariją. Vasarą pailsėjęs važiuoju į paskirtą sodžių mokytojauti. Aš jaučiuos didis. Juk man paskirta didis darbas. Mano priežiūron bus pavesta visi mažieji kaimo piliečiai iš kurių aš turėsiu išauginti naują ir sveiką Lietuvą.

Eiti į sodžių, kur bakužės palinkusios ir samanotos, kur žmonės nuo vargo nažtos susikuprinę, kur gėlės žydi, kvepa jazminai ir alyvos ir kur iš krūtinių veržiasi netilstanti daina eiti ten ir nešti tiems vargo prispaustiems žmonėms šviesos — kiek tai laimės, kiek džiaugsmo.

Vasara taip pamažu sienka. Miestelyj tuščia ir nyku. Taip ir skaitau valandas ir dienas, o jos tyčia kaiko laukia ir tiek. Prabėgo liepos mėnuo, nusirpo ir rugipūtis. Jau ir rugsėjo pradžia. Rengiuos ir aš jau kelionėn. Rytoj išvažiuoju.

Pro traukinio langus skrieja vaizdai vienas po kito, tartum mano paties gyvenimas pašėlusiu greičiu skrieja pro mane. Nespėjau vienos dienos išgyvent: jau ir kita išaušo.

Jau ir mano kelionės galas artėja. Štai ir Stasiūnai. Išlipu ir dairausi.

— Ar tik ponaitis nebūsi mūsų naujasis mokytojas?

Atsigręžiu .Nagi į sermėgą įlindęs ūkininkas glamžo kepurę ir nedrąsiai žiūri į mane.

— Taigi, taigi.

— Tai prašom, ponaiti, į mano ratus parvešiu namo. Mat, Tamstai teks pas mane gyventi.

Važiuojam. Saulutė pamažu krenta žemyn, o dangus kažkodėl iš gėdos rausta ir tiek. Iš užu miškelio išlindo prie žemės prisigūžęs kaimas. Kaimas prie žemės prisigūžęs, o gyventojų dainos taip didingai į dangų veržias, kad nors imk ir šauk iš džiaugsmo.

Sodžiaus gatvelėj žaidžia vaikai, o kiemuose bandos bliauja.

— Petruk! Brangusis, tu grįžai! — prie mūsų vežimo pribėgo išdrikusiais plaukais, klaikių akių moteriškė ir tiesia į mane rankas.

— Tamsta klysti -- atsakau aš.

— O, tu nebepažįsti manęs. Tu bijai savo Julytės.. Cha.. cha....

Vežėjas sudrožė arklį ir moteriškė kvatodama pasiliko.

— Kas ji tokia, paklausiau vežėją? Girta, ar kas?

— Ne, ponaiti, ne girta. Tai karo palikimas. Jos mylimasis kare žuvo, o ji iš proto išėjo. Dabar ir slankioja kaime ir ieško savo berno.

Dienos slinko, o mano akyse vis skambėjo: "Petruk, brangusis, tu grįžai!"

Žymūs Jaunimo Veikėjai Susižiedavo

Anastazija Varaniūtė

Vytautas Shillingas

Pastaromis dienomis susižiedavo panelė Anastazija Varaniutė su Vytautu Shillingu. Abu yra plačiai žinomi jaunimo veikime, ypač Vyčių organizacijoje.

A. Varaniutė gimė ir augo Chicagoje, Aušros Vartų parapijoje. Čia lankė Aušros Vartų parapijos mokyklą. Pabaigus pradinę mokyklą, įstojo į Harrison High School, kurioj studijavo keturis metus, baigdama su komercijos diplomu.

Anastazija nuo pradinės mokyklos dienų atsižymėjo dramoje, chore, ir jaunimo veikime. Paaugus Aušros Vartų parapijos chore dalyvavo soliste ir dainininke, L. Vyčių Chicagos Apskrities dramos ratelyje menininke, L. Vyčių organizacijoje 24-tos kuopos pirmininke ir Centro Valdybos nare. Dabartiniu laiku eina L. Vyčių Centro spaustuvės direktorės pareigas. Be to, yra ištikima narė Nekalto Prasidėjimo Sodalicijos.

Daugelį kartų matėme ją scenoje, vaidinant įvairias roles "Draugo" parengimuose ir koncertuose, taipgi radio programose. Reikalui esant, pasidarbavo tikietų išplatinime ir per parengimus rūpinosi svečių priėmimu.

Vytautas Shillingas gimė ir augo Chicagoje ir yra Šv. Kryžiaus Town of Lake parapijietis. Pabaigęs aukštesnę mokyklą lankė Notre Dame universitetą, South Bend, Indiana.

V. Shillingas per pereitą dešetką metų eina L. Vyčių spaustuvės administratoriaus-vedėjo pareigas. Savo gabumu ir darbštumu veda spaustuvės reikalus labai sekmingai organizacijos labui. Abudu jaunuoliai yra pavyzdingi katalikai, uolūs rėmėjai katalikiško jaunimo veikimo ir katalikiškos spaudos. Atsižymi savo giliu ir rimtu būdu, ir gyvu draugiškumu.

Linkime panelei Anastazijai ir ponui Vytautui geriausios laimės ir pasisekimo.

VILTIS

Viltis — brangiausias žmogaus turtas.

Viltis — pats gyvenimas. Be vilties pats gyvenimas palengva nuvystų, nes nebegimtų pasauliui nė vienas vyriškis, nė viena moteriškė. Be vilties jie negalėtų gyventi.

Viltis stato ir griauna imperijas ir ant senųjų griūvėsių kuria naujuosius pasaulius, naująjį gyvenimą ir įkūnija žmonijos svajones skaisčiąsias.

Sunaikink žmonėse viltį -- sunaikinsi ir pačius žmones. Buvo sunaikinti kaimai, miesteliai ir miestai, bet kol žmonėse viltis gyveno, išnaujo ataugo sunaikinti miestai ir kaimai.

Bet žuvo tautos ir miestai liko be gyvybės, nes žmonėse viltis mirė.

Nugalėtojai nemėgina išnaikinti žmonių — jie tik viltį naujojo gyvenimo juose numarinti stengiasi.

Jie žino, jog tauta be vilties yra tik grupė gyvųjų negyvėlių.

Savojo vargo ir skausmo valandose mes visados galime rasti už save nelaimingesnių ir vargingesnių ir visados turime prisiminti, jog prieš mus yra dar daug naujų dienų, kuriose saulės ir džiaugsmo kupinai.

Jaunimas Veikia

Jau Prisirengė

CICERO. — Už dienos, jau seniai rengiamas ir laukiamas Šv. Antano C.Y.O. "Annual Fall Dance" vakaras bus čia. Komisija šiam rengiamam vakarui viską gražiai prirengė ir dėlto kviečia visuomenę, ypatingai jaunimą, skaitlingai atsilankyti į Šv. Antano C.Y.O. šokių vakarą, šeštadienį, lapkr. 9 d., Šv. Antano parapijos svetainėje.

Prie Guy Pakee ir jo Sweet Swing orkestros galėsite laiką smagiai praleisti. Neužmirškite — šeštadienį, lapkričio 9 d. Tai rytoj!

Kviečia visus

Komisija

Vyčių Veikla

Penktadienio vakare, spalio 25 d., įvyko kuopos susirinkimas parapijos svetainėje. Iš tikrųjų, yra malonu matyti tiek daug gražaus jaunimo, kuris atsilanko į susirinkimą. Garbė mūsų kuopos pirmininkui — Stanislovui Kiškūnui, kuris daug laiko pašvenčia kuopos gerovei. Taip gi visi nariai ir narės vienybėje darbuojasi, nes kuopa užimta daug darbų.

Gražiai pasisekė kuopos surengtas "Hay Ride Party," kuris įvyko šeštadienio vakare, spalio 26. Suvirš 50 Vyčių dalyvavo. Kaip buvo nutarta, taip ir padaryta, lygiai devintą valandą vakare, visi susėdom į automobilius, kurių buvo apie vienuoliką, ir nuvažiavom į paskirtą vietą. Visi turėjom "good time."

Šokių vakaras, "Gobbler's Hop," seniai rengiamas, jau neužilgo bus čia pat. Įvyks Thanksgiving eve., lapkričio 20, parapijos svetainėje. Komisija darbuojasi, kad vakaras pasisektų. Vieni renka apgarsinimus, kiti platina tikietus, žodžiu sakant, visi gražiai sutartinai dirba. Neužmirškite — rezervuokite lapkr. 20 d. ir smagiai praleiskite Cicero Vyčių kuopos šokių vakare prie geros lietuvio Povilo Eitmanto muzikos. Tikietų kaina 40c.

Cicero Vyčių kuopa nuoširdžiai prašo, kad kuopos iš Chicagos nežaistų, tai yra "bowling," trečiadienio vakare, Thanksgiving eve., nes tai mums labai pakenktų. Kadangi kuopa rengia šokių vakarą, tai prašo visų gausios paramos, ir už tai, Cicero vyčiai bus visiems labai dėkingi.

Po Novenos pamaldų, šį vakarą, įvyks kuopos susirinkimas. Visi nariai ir narės yra prašomi atsilankyti ir atsivesti naujų narių.

Linkime mūsų kuopos Dvasios Vadui, gerb. kun. Juliui Griniui, greit pasveikti, ir vėl su mumis dalyvauti. Kuopa įteikė gėlių bukietą sykiu su dvasiniu bukietu.

Plunksna

Nelopyk didelių skylių drabužiuose, bet lopyk visas mažutes, ir tavo rūbai nebus kiauri.

Padėti Pinigai kas Mėnesį iki 11 Dienos, Neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos.
TURTAS VIRŠ - - - - $5,500,000.00
Atsargos Kapitalas Virš - - - $400,000.00
Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Chartered by U. S. Government
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
TEL. VIRGINIA 1141
VAL.: 9 iki 4 p. p. Trečiad.: 9 iki 12:00 p. Šeštad.: 9 iki 8:00 v. v.

AR DAUG KŪRO SUDEGINAT ŽIEMOS METU?
Vartodami ROCK WOOL Namų Insulaciją
Sutaupysite Daug Pinigų.
Laikui bėgant, Jūs vistiek insuliuosite savo namus, nes:

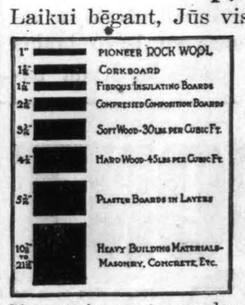

1. Sutaupysite 40% kūro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taupo namų šilumą;
5. Duoda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.

Apskaičiavimas Dykai!
Parūpiname F.H.A. Paskolinimus ar Išmokėjimus.
Mes taip pat parduodame visokiausių stogų ir sienų dengimo medžiagų.
ALEX ALESAUSKAS
CHICAGO REPRESENTATIVE
6343 S. Western Ave. Republic 6051
Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave., tel. SO. CHICAGO 9245

• SPORTIŠKI VIRŠUTINIAI VYRŲ MARŠKINIAI, Balti ir Spalvoti. Vilnoniai Šveteriai, Pančiakos, Pirštinės ir Kepurės. Vilnoniai Apatiniai Marškiniai Vyrams.
BRIDGEPORT KNITTING MILLS
504 West 33rd Street
Arti Normal Ave., Chicago
TEL. VICTORY 3486
F. Selemonavich, Sav.
Atdara kasdien ir vakarais ir Sekmadieniais.

HOLLYWOOD INN
Svetainė renduojama susirinkimams, parėms. vestuvėms ir visokiems kitiems parengimams.
Mykolas ir Elzbieta Rudauskai (Savininkai)
2417-19 WEST 43rd ST.
Phone Virginia 9780

"BROLIAI RAZBAININKAI"
LINKSMI JUOKAI SU DAINOMIS IR MUZIKA
Vaidina MARGUČIO ŠTABAS
VIETA —
'Margučio Auditorija', 32 W. Randolph St.
Lapkričio 21 d., -- Thanksgiving Day
Įžanga 55c ir 75c
Pradžia 6:30 val. vak. Šokiai 8:30 val. vak.

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 9-TI METAI
ĮSTEIGTAS CHICAGOJE 11 BAL.-APRIL, 1932
Jis aptarnauja Chicagos ir apylinkės Lietuviją.
Tai vienintėlis VAKARINIS lietuvių radio laikraštis visoj Amerikoj, leidžiamas 9 sykius į savaitę.
Sekmadieniais — 1-mą valandą po pietų.
Kitomis Dienomis — 9:30 val. vakare.
Penktadieniais ir Šeštadieniais — 7-tą val. vak.
W H F C — (1420 Kilocycles)

KELIONĖ Į PIETŲ AMERIKĄ

S. P. Vaičaitis, M.I.C

(Tęsinys)

Atkeliavusį iš Amerikos Jungt. Valstybių gali stebint neapsakomai didelės skaitlinės, žyminčios krautuvėse prekių kainas. Pavyzdžiui, apelsinai pažymėti po 200 reisų vienas! Užmokėjus ir pagalvojus kiek nupirktasai apelsinas tikrai kainavęs, sužinoma, jog tai yra vos vienas mūsų centas! Apelsinų metu, galima visą tuziną nusipirkti už 800 reisų (4 centus).

Aplankęs gražesnes miesto bažnyčias, ypač Kandeliarijos bažnyčią, kuri yra viena puošniausių ir brangiausių visoj P. Amerikoj, pasukau viena gatve į šoną ir pakreipiau žingsnius į gal ne taip gražią ir turtingą miesto dalį. Įkopęs į vieną kalną, radau žymią ir stebėtiną atmainą. Apačioj, mieste, viskas bylojo turtais, — čia matėsi sunkesnis gyvenimas ir skurdas. Vietomis buvo visai prastos pašiurės.

Trumpai paminėsiu vieną nuotykį, kurį patyriau vaikščiodamas siaurutėliais šio kalno šaligatviais. Žengiau smagiai ieškodamas akimis ar kur neužtiksiu kokios bažnyčios. Ieškojau bokštų. Štai, viena bažnyčia čia pat — tik be bokšto, už tai iš toliau nebuvau jos pastebėjęs. Einu nesulėtintu žingsniu artyn, bet varge — vos neužsilipau ant ką tik išplautų skalbinių". Skalbiniai buvo ištiesti prieš bažnyčią, o per sieną su bažnyčia buvo krautuvėlė. Bažnyčios durų nebandžiau, bet gal krautuvėlės šeimininkė apskaičiavo, jog visgi mažiau žmonių lankys bažnyčią, negu jos krautuvėlę. Bent jei kas norėtų eiti krautuvėlės vidun, tai nebūtų trukdomas. Išsilenkęs skalbinių, toliau ėjau pirma nuvesdamas gatvę akimis ar kur daugiau nebūtų išklotų skalbinių.

Ant rytojaus po mūsų atplaukimo į Rio de Janeiro, prie laivo pasitiko kun. Janulionis, kuris ilgėliau šnektelėjo, pakalbėjo apie savo darbuotę ir pavedžiojo po miestą.

VI. Santos

Iš Rio de Janeiro per naktį nuplaukėme į kitą Brazilijos miestą, kavos eksporto centrą, Santos. Čia paties miesto nedaug teko matyti, nes turėjome garbės susilaukti svečių iš Sao Paulo, kurie malonėjo visą dieną su mumis praleisti laive. Be to pats oras nebuvo labai gražus. Svečiai buvo: kun. Pijus Ragažinskas, Sao Paulo lietuvių klebonas, dvi tame mieste besidarbuojančios Pranciškietės Seselės ir p. Remenčius, buvęs Sao Paulo Lietuvos Konsulato sekretorius. Kadangi Sesutės buvo iš Jungt. Am. Valstybių, buvo įdomu sužinoti kaip jos jaučiasi ir kaip sekasi darbas. Atsakė, jog nors yra sunkumų, tačiau gana sėkmingai darbuojasi. Kiek supratau, jos jau neblogai susikalbančios vietine portugalų kalba.

Turėdamas dar keletą laisvų valandų po svečių išvykimo, išėjau pasivaikščioti miesto gatvėmis. Nieko įdomaus trumpame laike nematęs ir kadangi pradėjo lynoti, skubinausi atgal laivan. Grįžtant netikėtai susidūriau su vienu dalyku, kurs priminė paliktąsias valstybes: kita vienos gatvės puse ėjo vaikas, kurs iš visos širdies ir kiek tik atmintis išnešė švilpė "Beer Barrel Polka!" Vėliau ir Argentinoj teko tą patį išgirsti. Am. Valstybių populiarūs kūriniai pasiekia net kitą pasaulio pusę.

VII. Montevideo

Po dviejų ir pusės dienų, atvykome į Urugvajaus sostinę, Montevideo, turintį apie 760,000 gyventojų.

Retą ir įspūdingą reginį matėme kelionėje iš Santos į Montevideo. Vieną vakarą teko važiuoti taip vadinama fosforine jūra. Tikrai gražus vaizdas. Atsitiko, kad tą vakarą kiek ilgiau užtrukau besikalbėdamas su laivo įgulos gydytojo padėjėju. Kada pagaliau išsiskyrėm, jis dar nuėjo ligonių apžiūrėti, o aš — savo kajutėn. Po trumpos valandėlės, atsiveja mane gydytojo padėjėjas ir suradęs vedasi lauk ant denio. "Eikš, parodysiu jūrą", jis man tarė. "Dar niekad tokios nesi matęs", pridūrė. Jūra tikrai buvo nuostabi. Ilgai žiūrėjau ir ką mačiau dar ilgiau atsiminsiu. Dangus buvo tamsus. Mėnulio visai nebuvo. Vienintėlė šviesa buvo laivo žiburiai. Vanduo buvo juodas, tačiau kas sudarė visą grožį buvo tai, jog ten kur bangos lūžo ir virto putomis, aiškiai ir žalsvai baltai nušvisdavo. Putos švietė kaip šviečia nakčio žemai prie piano nebuvo galima matyti.

Daugumas paskirų dainininkų mūsų visuomenei jau iš seniau yra pažįstami. V. Laurinaitis vaidilos rolėje žavėjo publiką savo pilnu sultingu balsu ir gražia vaidyba. Nemaža pažangos padariusi ir J. Joteikaitė (Auksuolė). Ji išlaikė savo balso (soprano) pilnumą, ko pirma nevisada pasiekdavo. Ir pats balsas yra žymiai sustiprėjęs, išlygintas.

K. Jurgelevičius (Ilgaudas) savo romantišką rolę lanksčiai interpretavo. Vidutinio aukštumo gaidose dainavo laisvai.

P. Rutkauskas (Valdovas) ir V. Rutkauskas (Gerbutis) jau turi aiškiai nusistovėjusius bosų tembrus. Vaidybą ir dainavimą derino naturaliai. Bene pirmą kartą viešai pasirodė J. Bagdžius. Išvystyti pilnam, aiškiam bosui dar reiks padirbėti. Medžiaga yra. Klausą irgi turi. Kaipo artistas — laisvai jautėsi savo rolėje O. Rutkauskienė (Rutuvė) ir J. Aškinytė (Raudonė) įprastu naturalumu atliko savo roles. Viena bendra daugelio yra — stoka aiškios tarenos. Veikalą paįvairino baletas, kurį šoko choristės tautiniais drabužiais. Šokikėms scenoj kiti artistai per mažai vietos buvo palikę. Pastatymui įdomumo teikė originalūs drabužiai ir dekoracijos. Dekoracijas ir drabužius gaminosi patys artistai. Kai kurie net po pora dienų nėjo darban, piešė dekoracijas. Bendrai, visi choristai aktyviai prisidėjo. Linkėtina, kad tas entuziazmas visuomet gaivintų choro dvasią. Pasiekti laimėjimai ir pasisekimas tebūna padrąsinimas ateities darbams. Kiekvienas objektyvus stebėtojas turės pripažinti, kad operos pastatymas yra pilnai nusisekęs, nors ir nepalankiomis sąlygomis.

Ši opera buvo kartu ir meno savaičių vainikavimas. Jų viso yra buvę dešimts. Kai dėl pačios operos kompozicijos, jos muzikos — pasisakyti tegalėtų tik šios srities specialistai, o ne eilinis klausytojas, dainos mėgėjas. Šia proga tenka tik pažymėti džiūginantis reiškinys, kad muzikas Stankūnas nepaskendo pilko gyvenimo reikaluose, bet vysto savo gabumus bei talentą, veržiamasis į plačiuosius kūrybos plotus.

Krsp.

PO RINKIMŲ KVIEČIA VIENYBĖN

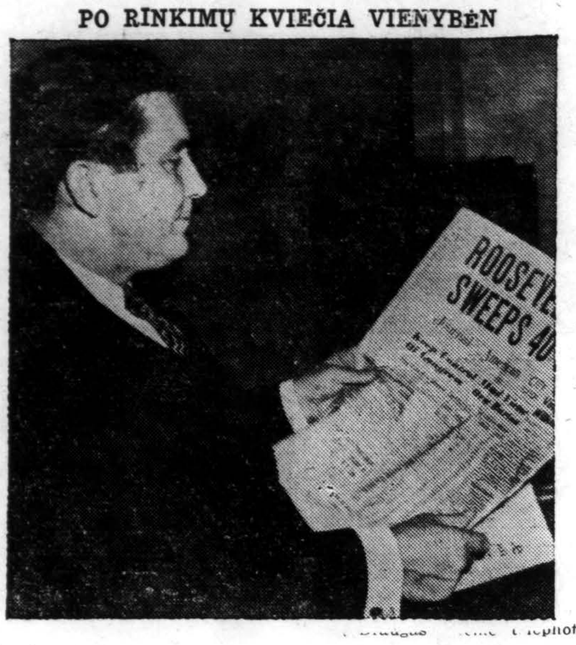

Wendell Willkie, pralaimėjęs rinkimus, pasveikino laimėtoją prez. Rooseveltą, skaito laikraščių pranešimus ragindamas visus vienybėn šalies apsaugai.

Iš Pietų Amerikos Lietuvių Gyvenimo

Pirmąją Operą Pastačius

Sao Caetane L. K. Benjuomenės choras, vadovaujamas muziko Stankūno, pastatė trijų veiksmų jo paties parašytą operą "Didvyriai." Siužetui panaudotas Mikuckio eiliuotas rašinys "Didvyriai."

Choras savo partijas visuos veiksmuos išpildė lygiai ir sklandžiai. Ypač reikia pažymėti gerą partijų paruošimą, — net nediriguojami nesuklydo, nes dirigento esan-

Daktaras Kliauga Mirė

Žymus Marquette Park gydytojas, Daktaras Kazimieras K. Kliauga, po šešių mėnesių ligos mirė kelias minutes prieš dvyliktos valandos, antradienio vakarą, lapkričio 6 d., 1940 m. Daktaras Kliauga gydė Chicagos lietuvius per praeitus 22 metus ir turėjo savo ofisą prie Artesian ir Marquette gatvių. Jis buvo baigęs dantisto mokslus Northwestern University ir buvo volus savo darbuotėje Darius ir Girėnas legionierių Postui.

Daktaras Kliauga paliko didelia me nuliūdime moterį Kazimierą ir tris vaikus: dvi dukteris, Gloria ir Virginiją ir sūnų Kazimierą, Jr. Laidotuvėmis, kurios įvyks pirmadienį, lapkričio 11 d., 1940 m., iš Gimimo Panelės Švenčiausios par. bažnyčios, rūpinasi Jonas F. Eudeikis. **Rap.**

Listen to
PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION *WHIP*
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of
Yugoslav Folk Music

Turiu sielą, ir ji yra nemirtinga. Bet aš turiu tik vieną vienintėlę sielą, ir ją man reikia išganyti, nors tai ir be galo daug kaštuotų. Nuo ko tad turiu ją saugoti? Nuo nuodėmės! Kam? Amžinam gyvenimui.

A. A.

DR. KAZIMIERAS K. KLIAUGA, M. D.
(gyv.: 6727 S. Artesian Ave., tel. REPublic 0387)

Mirė lapkr. 6 d., 1940 m., 11:50 val. naktį.
Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Biržų parapijoje.
Amerikoje išgyveno 40 met.
Paliko dideliame nuliūdime: moterį Kazimierą (po tėvais Brazauskaitę); dvi dukteris — Glorią ir Virginią; sūnų, Kazimierą, Jr.; pusseserę, Mrs. Kleveckis iš Kenosha, Wisc.; ir daug kitų giminių ir pažįstamų.
Velionis priklausė prie Dariaus and Girėnas American Legion Post No. 271.
Kūnas pašarvotas koplyčioj 6812 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, lapkr. 11 d., 1940. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kap.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: **Moteris, Dukterys, Sūnus, Pusseserė, Giminės ir kiti Pažįstami.**
Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, tel. YARds 1741.

URBA Gėlės Mylintiems. Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėm ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER—PRUZIN
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
Tel. LAFAYETTE 0727
4447 South Fairfield Avenue
DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse
Klausykite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais 10:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 kil.) Su Povilu Šaltimieru.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE	PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI	KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone YARds 0781
Anthony B. Petkus	6812 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109
P. J. Ridikas	3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419
Albert V. Petkus	4704 S. Western Avenue Phone LAFayette 8024
Lachawicz ir Sunai	2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULlman 1270
J. Liulevičius	4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika	3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139
Antanas M. Phillips	3307 Lituanica Ave. Phone YARds 4908

DON'T BARK
...don't cough! Get pleasant relief from a cough due to a cold with Smith Brothers Cough Drops—Black or Menthol—5¢.
Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A
Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.
TRADE MARK

Hoyne Avenue Ekspresininkas
(2248 S. HOYNE AVE.)
Vladas Palikevičius
(Vadinamas Wilsonu)
Pristatau įvairių rūšių anglis iš parinktų Coal Yardų. Mano patarnavimu būsite pilnai patenkinti.
TEL. SEELEY 7895

KAPŲ PAMINKLAI
Mūsų Specialybė
MENIŠKAS DARBAS UŽ PRIEINAMAS KAINAS
VENETIAN MONUMENT CO.
527 No. Western Avenue
CHICAGO, ILLINOIS TEL. SEELEY 6103
A. a. Kun. J. Juškos Paminklo Fondui šiuo laiku Peter White aukavo 50c, ir dabar tame Fonde yra $363.00. Visi esate nuoširdžiai kviečiami prisidėti prie šiuo fondo. Aukas siųskite šiuo adresu:
VENETIAN MONUMENT COMPANY
527 North Western Ave. Chicago, Ill.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Matykite Gražų Vaidinimą

Marquette Park. — Ateinantį sekmadienį, lapkričio 10 d., parapijos salėj Marijonų Bendradarbių 5-tas skyrius rengia puikius du veikalus, kuriuos suvaidins Studentų Artistų grupė, vadovaujant žymių biznierių-veikėjų Kazimiero ir Onos Vilimų dukrelei Aldonai, Šv. Kazimiero Akad. alumnei. Visas pelnas skiriamas parapijos naudai.

Taip pat turės gerą **Bill Racine** lietuvių orkestrą iš 10 muzikantų. Bill Racine yra lietuvis, turi dvi muzikos studijas: viena South Chicago Studio, adresu 3018-20 E. 91st St., kita adresu 6448 So. Talman Ave.

Tokiu būdu programa bus graži ir verta pamatyti ne tik vietiniems parapijiečiams, bet ir kitų kolonijų lietuviams.

Rengimo komisija ir visas skyrius su gerb. klebonu kun. A. Baltučiu priekyje, deda pastangų, kad vakaras visais atžvilgiais geriausiai pasisektų ir susirinkusius kuo geriausiai patenkintų.

Bet, atminkite, malonūs marketparkiečiai, kad vakaro pelnas skiriamas parapijos naudai, Tat laikykite visi už pareigą atsilankyti į jį ir paremti, nes be jūsų talkos ir rengėjams ir artistams-lošėjams pakirs jėgas ir nupuldins ūpą, o jei gausingai atsilankysite, tai įrodys, kad įvertinate jų gražias pastangas ir priduosite noro ir kita proga pasirodyti.

Tat padarykite tą malonumą, atsilankykite į vakarą, pamatysite gražų perstatymą, o po to linksmai pasišoksite prie geros Bill Racine orkestros. **J. K.**

VEDYBOS CHICAGOJ

Gauti leidimai tuoktis:

Paul Rahn, Estelle Rachuna, 24—23.

Frank Zimant, Josephine Andryanskas, 24—21.

John Beinarawicz, Rita Licht, 26—20.

John Levickis, Emilia Barauskas, 29—19.

A. Armonienės Įspūdžiai Iš Kelionės Į Saulėtą Kaliforniją

Prieš kiek laiko "Drauge" buvo pranešta, kad brighton-parkietė A. Armonienė su Morta Brazauskaite, net tris mėnesius viešėjo Kalifornijoj ir grįžo kupinos įspudžių. Pasikalbėjus su Armoniene ji tik labai trumpai papasakoje įspudžius. Anot jos, visų įspudžių iš tokios kelionės net negalima būtų surašyti ir negalėtum atpasakoti viso taip, kaip akis pamato ir kokį įspudį išsyk įgauni. Reikia pačiam pamatyti.

Į Los Angeles išvažiavo birželio mėnesį. Kelionė buvo linksma ir smagi. Mat, Armonienės sūnus Stanislovas su savo draugu Sanford atvažiavo iš Kalifornijos ir išsivežė jas atostogoms. Važiuodamos jos ir namiškiai manė, kad pabus porą, trejetą savaičių ir vėl grįš atgal, o tuo tarpu išbuvo net tris mėnesius.

Važiuodami automobiliu buvo sustoję visose žymesnėse vietose: Will Rogers Memorial Museum, Oklahomoj, Grand Canyon, Arizonoj, kur taip pat apžiūrėjo nukritusį meteorą. Jo kritimas iš erdvių buvo toks smarkus, suprantama, ir pats meteoras buvo didelis, kad žemėj išmušė duobę tūkstančio pėdų gilumo. New Mexico valstybėj teko pravažiuoti kalnus 7,263 pėdas aukščio. Važiavo per mišką, vadinamą Petrified Forest, kur dideli medžiai pavirtę į akmenis.

Los Angelese apvažinėjo visas įdomias vietas. Buvo ir Santa Catalina saloj, Santa Barbara misijoj, kuri įsteigta 1786 metais, San Diego, kur yra didelės kariuomenės ir marynų stovyklos. Čia sutikę Arthur Druktenį iš Chicago.

Palm Springs yra karščiausia vieta Kalifornijoj. Los Angeles Misijos įsteigta 1776 metais. Misijos Kryžius padaryta indijonų rankomis ir atrodo lyg Kristus nori su tavim kalbėti. Kaip gyvas. Apžiūrėjo daug gražių bažnyčių, Susiėjo su daugeliu lietuvių. Susitiko ir su prelatu Maciejausku, kuris vaišino kuo tik galėjo. Dėkui jam už tai. Prel. Maciejauskas dabar steigia Los Angeles lietuvių parapiją. Dievas jam padėk visuose užmanymuose.

Kalifornija yra labai gražį. Klimatas labai geras sveikatai. Vienoj pusėj tviska jūra, o kitoj pusėj stukso kalnai.

Šis atvaizdas nutrauktas Los Angeles mieste. Viduryje, prel. J. Macijauskas. Dešinėje St. Armonas ir M. Brazauskaitė. Kairėje A. Armonienė.

Auga orandžiai, vynuogės, "date" medžiai ir kitokie. Sunku viską apsakyti, kaip gražu Kalifornijoj. Žiemą nereikia rūpintis šiluma.

Jei Dievas laikys sveikus, tai ir vėl važiuosim į Kaliforniją. Sūnus Stanislovas žada atvažiuoti ir išsivežti bent metams.

Pranešimas

West Side Aušros Vartų parapijos salėje Lapkr. 10 d. vakare rengiamas Senų Veikėjų trukšmingas, pelningas vakaras parapijos naudai

Visi prašomi prisidėti su įvairiomis dovanomis. Vienybėje galybė, tad visi į darbą!

SENI PAR. VEIKĖJAI

"Čigonų Dainius"

Lietuvių tauta yra muzikali tauta; mes mėgstame ir mylime dainas, muziką, šokius. Tuomi lietuviai parodo savo supratimą ir troškimą meno grožio.

Lapkričio 17 d., mes turėsime progos patenkinti tą grožio troškimą atsilankydami į Lietuvos Vyčių choro statomą operetę "Čigonų Dainius", Lietuvių Auditorijoj (keleta dienų atgal buvo klaidingai pažymėta, kad bus Sokol salėje). Tai yra pasakiškai gražus veikalas, jaudinantis savo romantiška tema, žavinantis spektakliu ir kostiumais. Neužmirštamai žavi muzika ilgai neišdils iš klausytojų atminties.

"Čigonų Dainiaus" pastatyme dalyvauja geriausios jaunų Chicagos lietuvių dainininkų-ių jėgos. Lietuvos Vyčių choras puikiai išlavintas ir priruoštas po stropia prof. Saurio vadovyste.

Štai svarbios informacijos kurias turite atminti: Kas? Lietuvos Vyčių choro statoma dviejų aktų operetė "Čigonų Dainius". Kada? Sekmadienį, lapkričio 17, operetės pradžia 6 v. v., šokių pradžia apie 9 v. v. Kur? Lietuvių Auditorijoj. **E. J. K.**

West Side Žinelės

● Barberys Petras Demskis, 2203 W. Cermak Road, su savo žmona Elsie paskyrė dovanų "bingo" lapkr. 10 d., Aušros Vartų par. salėje.

● Plumberys Julius Storgul, 2240 W. Cermak Road, irgi atėjo su parama: pažadėjo $3.00 senų West Side veikėjų vakarui.

● Ona Pikoraitienė, gyv. savo namuose, 2149 W. 22 place, lapkr. 9 d., 3 val. po pietų maino pavardę Aušros Vartų bažnyčioj: Šliubą ims su Anicetu Kazlausku iš Brighton Park. Laimingo gyvenimo.

● Aušros Vartų bažnyčioj pakrikštytas M. ir M. Masiliūnų sūnus. Jam parinktas vardas Jeronimas. Krikšto tėvai buvo: Elena Bitinaitė ir Česlovas Chingas iš Marquette Park.

West Side Lietuvių Žinovas

Jonas Jaukštis, gyv. 2137 W. 23 St., bus vienas iš seniausių lietuvių West Side. Gimęs Bučių kaime, Panev. apskr. Atvyko į Ameriką 1885 m. 1891 m. vedė Elzbietą po tėvais Rebegaitę, gimusią Pornaniuj. Juos surišo moterystės ryšiu Šv. Alberto parapijos klebonas. Užaugino du sūnu, Vladą ir Algirdą ir dukterį Oną. Visi vaikai yra vedę ir auklėja gražias šeimas. Jonas su anūkais sutikime gyvena ir tuomi labai patenkintas, kad visi anūkai jį laikina. Jonas Jaukštas tarnavo 7 metus parkų policmonu. Buvo visiems per geras, už tai buvo paleistas. Per 20 metų dirbo įvairių rūšių darbus ir varė visokeriopą biznį. Jonas Jaukštis nors sulaukęs žilos senatvės, bet atrodo kaip šių laikų sportas, visada būna pasipuošęs, vaikštinėja pasiremdamas gražia pamarginta lazda iš Arizonos. Lapkričio 10 d., 8 val. vak., dalyvaus Aušros Vartų parapijos salėje, senų West Side veikėjų ir organizatorių parengime parapijos naudai. Bus visiems malonu pasveikinti ir pasididžiuoti turint savo tarpe baltą senelį.

CLASSIFIED

KAMBARYS ANT RENDOS
Pavieniui-ei ar ženotai porai. Brighton Parke.
Tel. VIRginia 1218

PARDAVIMUI TAVERNAS
Parsiduoda tavernas, seniai išdirbtas biznis, gera apylinkė, pigi randa geras stakas, naujai išdekoruota. Kreipkitės asmeniškai po 5 val. vak.
Frances Ryan
812 W. 59th St.

TAVERNAS SU FIKČIERIAIS
Renduojamas tavernas su 4 kambariais užpakalyje. Neseniai pertaisytas ir geroj vietoj. Randa $35.00. Kreipkitės į: **Jos. J. Radomskį, 2259 W. 23rd Place, tel. CANal 6369.**

BUČERNIĄ PERKU
Turiu $4,000.00 morgičius ant vieno didelio, gražiaus bizniško namo arti marquette Park ir noriu mainyti ant išdirbto bučernės biznio. Kreipkitės į: **10538 So. Michigan Ave., Chicago, Illinois.**

Rheumatic Happy; Relieves Pain Quick

Thousands who suffered from the torturing pains of rheumatism, sciatica, lumbago, neuralgia and neuritis—are certainly happy over their discovery of NURITO. Now they have found a quick-acting formula which speedily relieves those exhausting muscular aches and pains. NURITO is trustworthy and dependable—contains no opiates. If you want to feel again the joy of relief from pain—so you can work in peace and sleep in comfort—be wise and try NURITO under this ironclad guarantee. If the very first three doses do not relieve that cruel pain to your satisfaction—your money will be refunded. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee. (T.N.C.)

PLATINKITE "DRAUGĄ"

KONTRAKTORIUS NAMŲ STATYMO REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rųšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visokį taisymo darbą be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (Išgauna geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisymo apdegusių namų). Daraus paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie:

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2813

CONRAD
Fotografas

Studija įrengta pir nos rūšies su moderniškomis užlaidonis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.
420 West 63rd Street
Tel.: Biznio — ENGlewood 5883
Res. — ENGlewood 5840

Remkite Lietuvišką Žyduką

NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.
Wholesale
4707 So. Halsted St.
Tel. Blvd. 0014

PARDAVIMUI NAMAI

Turime tuojau parduoti. Negirdėtas toks bargenas lietuviškoje apylinkėje. 1734 S. Desplaines St., (pirmiau String Str.), 2 blokai į rytus nuo Halsted St. Dviejų aukštų medinis namas. Keturi maži fletai. Renda $28.00 į mėnesį. Namas nauai pertaisytas iš lauko ir vidaus. Naujas plumbing, taip pat elektra ir toiletas kiekvienam flete. Kaina tiktai $1500. Įmokėti tiktai $300, balansas ant išmokėjimo. Ši nuosavybė verta mažiausiai $3500.

—:—:—

Taip pat 3730 So. Parnell Ave., 5 blokai į rytus nuo Halsted St. Dviejų aukštų mūrinis namas. Du fletai po 4 kambarius. Kaina $2200.
Reikalinga tiktai $300 cash. Balansą mokėti kaip rendą

FRANK J. PETRU
KOMISIJA AGENTAMS
1443 W. 18th St. Tel. Canal 0806

MIDWEST FUEL OIL SERVICE
BLUE FLAME RANGE OIL
VICTOR YUKNES,
Savininkas
Range Aliejus — Phillips 66 — Fuel Aliejus
2335 SO. WESTERN AVE.
24 VALANDŲ TELEFONO PATARNAVIMAS
Telefonai — CANal 3764 — CANal 3765

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items.
ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Avenue
Telefonas REPUBLIC 6051

-Pastovumas-
Tą liūdija įstaigos 44-rių metų gyvavimas.
Ši bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įsteigta ant namų, kurie yra savininkų apgyventa. Nerasite saugesnės vietos taupyti savo pinigus.
ĮSIGYKITE NAMĄ PER MŪSŲ LENGVO IŠMOKĖJIMO PLANĄ ANT ILGŲ METŲ.
KEISTUTO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mozeris, Sec'y
Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki $5,000 Federalinėj įstaigoj.

ALL MAKES — NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
—SMALL MONTHLY PAYMENTS—
ALL MAKES SOLD, RENTED AND REPAIRED
—LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE—
OUR RESULTS CARRY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE
★STAR TYPEWRITER COMPANY
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

AR JUMS REIKIA ATLIKTI PILIETYBĖS EGZAMINUS?
Nusipirkite Brošiūrą
"THE BASIC PRINCIPLES OF DEMOCRACY & CITIZENSHIP"
arba
"KĄ TURI ŽINOTI KIEKVIENAS PILIETIS?"
Kurią Redagavo ADV. KAL, Asst. Corporation Council for Chicago
Šioji brošiūra Angliškai ir Lietuviškai išaiškina visus reikalingus klausimus ir pilnai prirengia nepiliečius prie antrų pilietybės popierų
Kaina 25 centai
Siųskite užsakymus į:
"Draugo raštinę, 2334 So. Oakley Avenue,
CHICAGO, ILLINOIS

Charles P. Suromskis & Company
REAL ESTATE AGENCY & CONTRACTORS
6921 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Patarnauja Chicagos Lietuviams per 25 Metus
PARDUODA
PERKA
MAINO
STATO
TAISO
APDRAUDŽIA
Rezidencijas, Biznio Namus, Farmas, Lotus – Visokiausių ir Visur.
Parūpiname Paskolas ir Apdraudžiame Namus, Automobilius ir Rakandus, ant Lengvų Išmokėjimų.
Atsilankykite Pas Mus Pirmiau — Nesigailėsite!
Tel. REPublic 3713; Vakarais PROspect 0176
Ofiso val.: 9 A. M.-8 A. M. Nedėliom: 10 A. M.-3 A. M.

GREEN IŠIMS MAISTĄ IŠ "SALES" MOKESČIŲ

Naujai išrinktas Illinois valstybės gubernatorius respublikonas Dwight H. Green pareiškia, kad kaip jis užims gubernatoriaus vietą jo pirmasis žygis bus darbuotis panaikinti "sales" mokesčius (taksas) už maistą. Jis tai žadėjo per rinkimų kampaniją ir savo žadėjimą nuoširdžiai vykdys.

Gubernatorius elektas Green sakosi, kad jam teks pasidarbuoti už valstybės išlaidų žymų mažinimą. Jis sako, kad šiandieninė valstybės administracija yra pasinardinusi į dideles nereikalingas išlaidas, sukėlusi galybes politinių "džiabų." Šie "džiabai" bus panaikinti ir valstybės reikalai bus ekonomiškai vedami. Anot jo, jis iš politinio valstybės medžio pašalins visus puvėsius. Savo vietose bus palikti tik gabūs ir reikalingi tarnautojai, bet ne kaip šiandie suregimentuoti nereikalingi valstybės darbui politikoje dalyvautojai.

Šelpimo skyriuje, sako Green, taip pat bus atliktas naujas pasitvarkymas. Šelpimo ir senatvės pensijų administracijos šiandien ypač išlaidingos. Gubernatorius elektas sakosi nesuvokiąs, kokiais sumetimais minėti administravimai yra taip daug brangūs. Šelpimo administracijai per metus išleidžiama net 10 nuošimčių iš šelpimo fondų, o iš senatvės pensijų fondų net 7 nuošimčiai. Kartu ėmus abiem administracijoms per metus reikalinga net septyni milijonai dolerių išlaidų. Tas nepakenčiama, jei, pav., iš senatvės pensijų fondų šio skyriaus tvarkymui iš kiekvieno šimto dolerių sunaudojami net septyni doleriai. Tas yra nepaprastas išlaidumas ir aiški netvarka. Green žada tai visa patvarkyti, kad daugiau naudos būtų ne politikieriams, bet šelpiamiesiems.

Gubernatorius Green patenkintas, kad valstybės legislatūroje žymiai padidėjo respublikonų atstovų skaičius ir federaliniu senatorium išrinktas Brooks, respublikonas, vietoje demokratų kandidato Slattery.

ŠAUKIAMI DRAFTO VYRAI

Cooko apskrities karinio drafto boardas pranešė, kad paskyri boardai jau išsiuntė per paštą pirmuosius kvestijonierius pirmiesiems draftu nužymėtiems vyrams.

Pirmiausia šaukiami tie vyrai, kurie patys reiškė noro įstoti kariuomenėn nežiūrint nustatytos įvykusia loterija tvarkos. Be jų dar šaukiami nustatyta tvarka vyrai.

Apkraustytas teisėjo butas

Chicagos miestinio teismo teisėjas J. F. McCarthy su žmona vakare parvažiavo namo, 130 No. Long ave. Teisėjas nuvairiavo automobilį į garažių, o žmona įėjo į namų angą, kur ji susidurė su vagiu, apkrausčiusiu jų butą.

Grasindamas revolveriu teisėjo žmonai, kad ji tylėtų ir stovėtų vietoje, piktadaris pabėgo. Butan įeita tik iš garažiaus grįžus teisėjui. Vagis išsinešė porą rankinių laikrodėlių. Viduje viskas buvo išversta. Matyt, ieškota pinigų.

Boardas negalįs apsidirbti

Rinkimų komisionierių boardo narė Mabel Reinecke pripažįsta ir apgaili, kad rinkimų dieną šimtams piliečių atsakyta balsavimo teisė.

Ji teisinasi, kad boardui prieš rinkimus ir per rinkimus tenka tiek daug darbo, kad negalima kaip reikiant apsidirbti ir iškeliamų visų klaidų pataisyti.

Bet "Women's Civic Council and the Honest Ballot Committee" prezidentė Mrs. Harriet M. Robertson yra kitokios nuomonės. Ji pranešė, kad piliečių išteisėjimas balsuoti bus nuodugniai tiriamas ir bus ištirtas.

Raudonojo Kryžiaus "roll call"

Amerikos Raudonojo Kryžiaus metinis vadinamas "roll call" įvyks nuo lapkričio 11 d. iki 30 dienos.

Chicago mayoras Kelly išleido atsišaukimą. Ragina chicagiečius įstoti į Raudonojo Kryžiaus organizaciją ir gausiomis savo kontribucijomis ją paremti. Raudonąjam Kryžiui reikalingi dideli fondai.

Slattery nepatenkintas daviniais

Illinoiso federalinis senatorius Slattery, demokratas, kurs pralaimėjo rinkimus, kreipėsi į federalinį distrikto prokurorą Woll Chicagoj, kad jis ištirtų buvusius antradienį balsavimus Cooko apskrities miesteliuose, kurių balsuotojai nulėmė respublikonų kandidato Brookso laimėjimą.

Tuojau imtasi žygių tai padaryti. Teisėjo Jareckio nuosprendžiu bus specialiai perskaičiuoti balsai ir patikrinti balotai.

Sen. Slattery turi žinių, kad ten per balsavimus galėjo įvykti suktybių.

Naturalizacijos apklausinėjimai

Nacionaliniai rinkimai sutrukdė naturalizacijos apklausinėjimus ir darbus Chicagoj. Kadangi daug svetimšalių naturalizuojasi, tad federaliniam teisme Chicagoj dabar savaitėje keturios dienos skiriamos apklausinėjimams ir pilietybės certifikatų pripažinimui. Šios dienos yra antradieniai, trečiadieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai.

Praeitą trečiadienį teisėjas Ph. L. Sullivan 260 svetimšalių pripažino pilietybės certifikatus (antruosius popierius).

ŠIANDIEN VAKARE SVEČIAS KALBĖS WEST PULLMANE

Prieš porą savaičių atvykęs iš Lietuvos svečias **Stasys Gabaliauskas** kalbės šiose vietose:

Penktadienį, lapkričio 8 d. vakare, Šv. Petro ir Povilo parap. salėj, **West Pullmane.**

Sekmadienį, lapkričio 10 d., 2:30 val. po pietų — Šv. Petro ir Povilo parap. salėj, **Kenosha, Wis.**

Pirmadienį, lapkričio 11 d. vakare, Šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo parap. salėj, **Brighton Park, Chicagoj.**

Antradienį, lapkričio 12 d. vakare, Lietuvių Auditorium, **Chicago, Ill.**

Trečiadienį, lapkričio 13 d., vakare, Šv. Antano parap., **Cicero.**

Penktadienį, lapkr. 15 d., vakare, Aušros Vartų parapijoj, **West Side.**

Lapkr. 17 d., Melrose Park, Prabaščiaus salėj, 2201 — 22 St. (prie pat Lake St.), 2-trą val. popiet.

Rinkimų tarnautojai laukia pinigų

Praeitų rinkimų tarnautojai, teisėjai ir klerkai, kurie seniau buvo apmokami čekiais tuojau po balsų suskaičiavimo ir pristatymo į rinkimų komisionierių boardo raštines, šį kartą nebuvo apmokėti.

Apskrities kontrolieriaus pavaduotojas valstybės senatorius Daley pareiškia, kad apskrities iždė pasirodė trūkumų. Bet čekiai jau išsiuntinėti per paštą.

Sen. Brooks kovos prieš karą

Išrinktas federaliniu senatorium Wayland Brooks, respublikonas, pareiškė, kad jis būdamas senate griežtai kovos prieš J. A. Valstybių įsikišimą karan kur svetur. Sakosi jis tai žadėjęs per savo politinę kampaniją ir piliečių, kurie reiškė juo pasitikėjimą, neapvilsiąs.

Senatorius elektas Brooks yra dalyvavęs pasauliniam kare.

Sudeginta kampanijos literatūra

Trečiadienio vakarą abi respublikonų ir demokratų partijos paežery iškilmingai sudegino likusius politinės kampanijos literatūros krovinius. Tuo būdu grąžintas tarpe partijų porinkiminis draugingumo normalumas.

Pasakyta kalbų. Mayoras Kelly reiškė pasitenkinimo literatūros deginimu, kadangi ir prieš jį daug kovota per politinę kampaniją.

Žmogus netekęs 2,000 dolerių

John Kuka, 51 m. amž., 8312 Buffalo ave., vakar pranešė policijai, kad pirmadienį jį namie užpuolę du plėšikai, privertę nuvykti į South Chicago Savings banką, ten ištraukti savo 2,000 dolerių ir jiems atiduoti.

Jis tai padaręs. Bet Kuka negali išaiškinti, kodėl jis apie tai veikiau nepranešė policijai, ko jis laukė.

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.

Aldermonų taryba apie suktybes balsavimuose

Chicagos aldermonų taryba priėmė rezoliuciją tirti suktybes balsavimuose. Taryba randa, kad tas nepakenčiama, jei šimtams ir tūkstančiams piliečių atimama balsavimo teisė. Pats mayoras Kelly paremia rezoliuciją.

Legijono postas rengia šokius

Amerikos Legijono Commodore Vanderbilt postas No. 789 (New York Central geležinkelio darbininkų karo veteranų) prašo paskelbti, kad jis rengia šokių vakarą lapkričio 16 d. Agnes Ballroom, 3916 Archer ave.

Ekspresininkas su sūnum

West Sidės expresininkas St. Fabijonas, 2146 S. Hoyne ave., kuris jau per 20 metų žmonėms visokių tautų teikia patarnavimą.

Stanislovas Fabijonas yra gimęs Venkemyj Varnių sodoj. 1903 metais Bridgeporte vedė Julijoną po tėvais Vilčiauskaitę, Gruždžių mieste augusią. Augina sūnų Vladą ir dukterį Aldoną.

P-nai Fabijonai šiemet mini 25 metų sukaktį, kaip gyvena Aušros Vartų parapijoje.

Stanislovo Fabijono expresas daro progresą; užlaiko pirmos rūšies trokus geroj tvarkoj. Taipgi turi naują troką dėl kuro aliejaus. Geriausios rūšies aliejų ne brangiom išlygoms pristato šeimoms dieną ir naktį, pagal reikalavimo.

Aušros Vartų parap. salėje, senų West Sidės veikėjų ir organizatorių parengime parapijos naudai. Su kitais biznieriais darys gerą biznį.

PROTOKOLAS

Chicagos ir apylinkių liet. kat. konferencijos dalyviai

(Tęsinys)

Padaryta 10 min. pertrauka, per kurią buvo daroma rinkliava Lietuvos Gelbėjimo Fondui. Surinkta $131.75.

Po pertraukos susirinkimas tęstas toliau.

Mandatų komisija padarė pranešimą. Iš įvairių draugijų dalyvavo sekantieji atstovai: L.R.K. Susivienijimo Amerikoje 100-toji kuopa (West Side) — J. Petraitis ir K. Baliauskas, West Side Feder. Skyrius — Ign. Sakalas ir Jurkštienė, Lietuvos Vyčių 24 kuopa (West Side) — A. Kunickas, Susivienijimo 24 kuopa (Marquette Pk.) — J. A. Mickeliūnas, P. Čižauskas, Alb. A. Poškienė ir A. Mickeliūnienė, Labdarių Sąjungos 23 kuopa (Marquette Park) — S. Staniulis, P. Gailius ir A. Nenartonis, Šv. Kaz. Akadem. Rėmėjų 8 skyrius (Marquette Park) — E. Banevičienė, J. Šinkienė ir K. Vaitkienė (aukų $3.00). Aušros Vartų parapijos choras — P. Jocis, Marijonų Bendr. West Side skyrius — D. Druktenis, Moterų Sąjungos 55 kuopa (West Side) — S. Sakalienė ir M. Aitutienė, Šv. Onos draugija (Visų Šventų parapija) — Dabulskienė, J. Lutz, U. Janušienė ir F. Šidlauskienė (aukų $1.00), Šv. Kaz. Akad. Rėm. 4-ta kuopa (Roseland) — Čepienė ir Deveikienė (aukų $1.00), Labdarių 6-ta kuopa (North Side) — A. Bacevičius, K. Jukosaitis ir S. Lebežinskas, Šv. Antano draugija (Dievo Apveizdos parap.) — Ant. Grišius, J. Batikaitis, N. Rinkus ir M. Bankevičius, Moterų Są-gos 61 kuopa (Gary, Ind.) — A. Nenienė, Šv. Vardo Vyrų dr-ja (Dievo Apv. parap.) — M. Česnavičius ir A. Grišius, Susivienijimo 101-oji kuopa (Dievo Apvaizdos parap.) — K. Ivanauskas, J. Žemuntaitė, V. Šimkus, M. Jesominaitė ir S. Pivariūnaitė, Marijonų Rėmėjų 26 kuopa (D. Apv. parap.) — Pr. Ivanauskienė, Ona Lukošienė, Kikienė, Dikas, L. Abromaitienė ir P. Vaitkaitė, Šv. Kaz. Akad. Rėm. 22 skyr. (Gary, Ind.) — O. Brazauskienė, Saldž. Širdies V. Jėzaus draug. (Brighton Park) — P. Grybas ir P. Vaikutis, Šv. Onos draugija (Dievo Apv. parap.) — V. Lepienė, Barančienė, P. Vaitkaitė, Ona Augaitė ir Ona Zdanavičiūtė, Federacijos 15-tas skyr. (D. Apv. parap.) — M. Česnavičius, Ona Zdanavičaitė ir Ant Grišius, Federacijos 19 skyrius (Brighton Park) — P. Vaicekauskas ir K. Zaromskis, L. Vyčių 36 kuopa (Brighton Park) — K. Zaromskis ir J. Brazauskas, Susivienijimo 160-ta kuopa (Brighton Pk.) — M. Tverijonienė, Nekalto Prasidėjimo parap. tretininkai — M. Petkienė, E. Čepienė, A. Žilienė, M. Navickienė ir D. Marozienė, Liet. Gelbėjimo Fondas (Bridgeporto) — A. Budrys, E. Samienė, Z. Gedvilas, Šv. Kaz. Akad. Rėm. 2 skyr. (Bridgeport) — J. Maceikienė ir U. Gudas, Moterų ąj. 21 kuopa (Town of Lake) — B. Pivoriūnienė, S. Šimkienė, P. Mešk ienė ir M. Sudeikienė, Susivienijimo 85 kp. (Town of Lake) — J. Brazauskas, Visų Šv. draugystė (Cicero, Ill.) — J. Sileikis, J. Liaugadas, V. Grigaliūnas, E. Mikutienė, E. V. Mikutis, Šv Kaz. Ad. Rėm. 9 skyr. (Cicero, Ill.) — O Reikauskienė, A. Jaukšienė, L. Šeputienė, Moterų Są-gos 2 kuopa (Cicero, Ill.) — K. Srubienė, B. Palubinskienė, V. Samsonaitė ir Br. Petravičienė, Tretininkų (Cicero Ill.) — Elz. Mikulainienė, Jadv. Rimkienė, Ona Sasnauskienė ir I Naurskienė, Šv. Antano dr-ja (Cicero, Ill.) — A. Pepalis, Pr. J. Vitkus ir Vl. Brazauskas, Maldos Apaštalystės dr-ja (Cicero, Ill.) — A. Stulginskas, K. Leketienė ir N. Trainienė, Labdarių 3 kp. (Cicero, Ill.) — K. Srubienė, J. Motiekaitis ir A. Valančius, Moterų Są-gos Chicagos Apskr. — S. Sakalienė, K. Srubienė ir Jodelienė, Federac. 42 skyr. (Ind. Harbor) — Ona Brenčienė ir Ona Esminskienė, Mot. Rožanč. dr-ja (Ind. Harbor) — Eleanora Šalkauskienė, Kotr. Karvelienė ir Elz. Bolčienė.

(Bus daugiau)

PLATINKITE "DRAUGĄ"

APLINK MUS

× **Kun. A. Deksnis** atvyko į Chicago. Sustojo pas svetingąjį Šv. Kryžiaus parapijos kleb. kun. A. Skripko. Pastaraisiais metais kun. A. Deksnis gyveno Lietuvoj, kurią paliko su pirma amerikiečių partija jau bolševikams okupavus mūs tėvynę.

× **Mutual Savings and Loan** (iki šiol buvus Simano Daukanto) bendrovė jaučia, kad pakeitimas vardo žymiai atsiliepia į gerąją pusę. Iki šiol daugelis svetimtaučių manė, kad toji bendrovė patarnauja tiktai savo tautos žmonėms.

× **Moterų Sąjungos 49 kuopa,** Bridgeporte, šį mėnesį mini vienų metų įsisteigimo sukaktį. Sukaktuvėms paminėti kuopa rengia bankietą lapkr. 17 d. Bankiete žada dalyvauti žymių sąjungiečių iš visų Chicagos kuopų.

× **Alenutė Ivanauskaitė,** Dievo Apvaizdos parapijietė, lapkr. 3 d. aplankė arti 30 draugių mergaičių, kad pasveikinti ir apdovanoti gimtadienio proga. Alenutė lanko Šv. Kazimiero akademiją (ketvirtametė). Prieš du metus su motina ir broliu lankėsi Lietuvoj. Džiaugiasi turėjusi progos pamatyti savo tėvelių gimtinę, kurios, gal, daugiau neteks matyti.

× **R. Andreliūnas su žmona ir dukrele** — pirmi iš svečių buvo apžiūrėti naują "Draugo" mašiną raidėms rinkti. R. Andreliūnas žinomas laikrodininkas. Abu taip pat yra žymūs veikėjai ir rėmėjai visų mūs organizacijų ir įstaigų.

× **Town of Lake Šv. Kazimiero seserų** rėmėjai sekmadienį rinksis į parapijos salę ypatingam parengimui (pantry party) vietos seserų mokytojų naudai. Pramoga prasidės 3 val. popiet. Rengėjos laukia daug dovanų.

× **Kun. A. Skripkai dar negalint** patarnauti žmonėms dvasiniuose reikaluose, o kun. Valančiui susirgus, Šv. Kryžiaus bažnyčioje dabar Tėvai Marijonai padeda kun. Valuckui žmonių dvasiniuose reikaluose.

Pasiklausykite Budriko Radio Valandos per Station WCFL, nedėlios vakare nuo 5:30 iki 6:30

FREE! $25 PHILCO HOME RECORDING UNIT!

Pasidarykite savo fonografo rekordus namuose!

PER BUDRIKO JUBILIEJAUS Pardavimą $25 vertės Philco Recorder bus duodamas Jums Dykai! Įamžinkite Jūsų šeimos ar prietelių balsus! Pasidarykite savus fonografo rekordus ir pasiųskite juos savo prieteliams kaipo jūsų asmeniškus laiškus. Atsilankykite į Budriko krautuvę ir sužinokite kaip galite gauti Philco Recorder dykai!

HURRY...Offer Limited!

SKUBĖKITE! Pasiūlymas trumpam laikui!

Jos. F. Budrik Furniture House

3409–21 So. Halsted St. Tel. Yards 3088